

Öppna Jämförelser

Sociala barn och ungdomsvården 2015

Regionrapport för Region Jönköpings län

2015-04-21

Henrik Ahlgren, FoUrum, Kommunal utveckling

1	Inledning.....	2
2	Datansamling.....	4
2.1	Datansamling enkäter	4
2.2	Tillförlitlighet och jämförbarhet	4
3	Resultat.....	7
3.1	Sammanställning över Region Jönköpings läns resultat.....	7
3.1.1	Individanpassad vård och omsorg	7
3.1.2	Helhetssyn och samordning	10
3.1.3	Trygghet och säkerhet	- 16 -
3.1.3	Kunskapsbaserad verksamhet	- 19 -
3.1.4	Tillgänglighet	- 35 -
3.1.5	Resultat placerade barns utbildningsnivå.....	- 37 -
3.1.6	Bakgrundsmått	- 47 -
	Referenser.....	- 50 -

1 Inledning

SKL¹ och Socialstyrelsen genomför varje år Öppna jämförelser gällande Sociala barn och ungdomsvården med fokus på att få överblick gällande socialtjänstens förutsättningar att möta utsatta barns behov. Det första resultatet publicerades 2010 och nu har 2015 års resultat kommit. Syftet med denna rapport är att göra en enkel och lättillgänglig sammanställning över regionens kommuners olika resultat för 2015 (datan speglar förutsättningar under 2014, se metodbeskrivning för varje indikator).

Hur frågorna är ställda redovisas inom varje område samt, enligt Socialstyrelsen, möjliga felkällor. För ytterligare information kring varför vissa indikatorer valts rekommenderas *Öppna jämförelser 2015 Social barn- och ungdomsvård, Guide för att tolka resultaten* som kan hämtas på Socialstyrelsens hemsida, se länk i slutet av rapporten.

Resultatet för samtliga kommuner kommer att publiceras under våren 2014 på www.kolada.se. Kommentarer från SKL och Socialstyrelsens finns på nedanstående webbplatser:

<http://www.socialstyrelsen.se/oppnajokforelser/barnochunga>

http://www.skl.se/vi_arbetar_med/oppnajokforelser/social-barn-och-ungdomsvard

Kortfattat kan nämnas att Socialstyrelsen givit följande kommentarer kring det nationella resultatet.

Det är femte gången som öppna jämförelser av social barn- och ungdomsvård presenteras. För ett antal indikatorer går det att göra jämförelser mellan åren.

Några viktiga resultat:

- 70 procent av personalen som utreder barns behov av skydd, stöd, vård och behandling i landets kommuner har socionomutbildning och minst tre års erfarenhet av barnutredningar. I kommuner med över 70 000 invånare och i storstädernas kommundelar, där flest barn blir berörda, varierar andelen mellan 17 procent och 100 procent.
- Den genomsnittliga tillgången till arbetsledning för en handläggare är 2,7 timmar per vecka. Tiden för enskilda handläggare varierar mellan 6 minuter – 20 timmar per vecka.
- 37 procent av kommunerna har en aktuell verksamhetsgemensam plan för handläggarnas kompetensutveckling som bygger på verksamhetens mål och analys av handläggarnas individuella kompetens. En ökning har skett med 18 procentenheter sedan 2013.

¹ Sveriges kommuner och landsting

- 55 procent av de ungdomar som varit placerade i familjehem eller HVB hela åk 9 har behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet. För ungdomar som föddes utomlands var andelen 39 procent. För landets alla grundskoleelever låg motsvarande siffra på 88 procent våren 2014.
- 28 procent av de ungdomar som varit placerade i familjehem eller HVB hela åk 9 har avslutat gymnasiet med grundläggande behörighet till högskola.
- 20 procent av kommunerna har använt resultaten från systematiska uppföljningar av insatserna i hem för vård eller boende och familjehem för verksamhetsutveckling.²

SKL har lämnat följande kommentarer kring det nationella resultatet:

Bättre samverkan

74 procent av kommunerna har en lokal aktuell överenskommelse om samverkan med barn-och ungdomspsykiatri jämfört med 46 procent 2013. SKL har drivit på för att samordna samhällets insatser för barn och unga som har, eller riskerar att utveckla, psykisk ohälsa. Även läkarundersökningar av placerade barn är en prioriterad fråga och merparten av alla län har idag träffat överenskommelser inom ramen för Barn och Unga-satsningen.

Oförändrad personalstabilitet trots utmaningar

Andelen handläggare med socionomutbildning med minst tre respektive fem års erfarenhet av barnutredningar är fortfarande relativt hög trots de utmaningar den sociala barn-och ungdomsvården står inför. För handläggare med minst tre års erfarenhet har exempelvis siffran ökat från 67 till 70 procent.

Till sist har i stort sett alla kommuner idag en ordinarie licens för att arbeta med systemet Barns Behov i Centrum (BBIC).³

² <http://www.socialstyrelsen.se/oppnajokforelser/barnochunga> (2015-04-16)

³ <http://skl.se/tjanster/press/nyheter/nyhetsarkiv2015/okadsamverkanforbarnochunga.5704.html> (2015-04-16)

2 Datainsamling

Innan resultatet presenteras är det av vikt att datainsamlingen redovisas så att det blir tydligt varifrån data hämtas.

Då enkäten var densamma som 2013 års inlämning så valdes när enkäten kom i november 2014 att använda samma minnesanteckningar som föregående år. Dessa minnesanteckningar sändes till chefsnätverket Barn och unga samt utvecklingsledare inom området inom regionen. Möjlighet fanns också för kommunerna att skicka in frågor som dykt upp under tiden man fyllt i enkäten i hemkommunen. I regionen har samtliga kommuner förutom en svarat på årets undersökning.

För ytterligare information kring datainsamling med mera rekommenderas *Öppna jämförelser 2015 Social barn- och ungdomsvård, Guide för att tolka resultaten*, Socialstyrelsen (se länk i slutet av rapporten).

2.1 Datainsamling enkäter

Datainsamlingen har genomförts via en webbenkät under oktober och november 2014 och gäller förhållanden den 1 november 2014. Ett informationsbrev med länk till enkäten (bilaga 3) skickades via e-post till kommunernas respektive stadsdelarnas registratorer. En första påminnelse att besvara enkäten gjordes några dagar innan sista svarsdatum. Ytterligare två påminnelser gjordes till de kommuner och stadsdelar som inte svarat.

De flesta frågorna var obligatoriska att besvara för att komma vidare i enkäten. De inrapporterade svaren granskades på olika sätt. Lämnade antals-uppgifter om personal granskades med avseende på logiskt förhållande mellan olika uppgifter. De kommentarer som uppgiftslämnarna kunnat lämna i samband med respektive fråga gick igenom för att upptäcka om uppgiftslämnarna uppfattat frågorna olika eller om det varit andra problem med frågorna.

Svarsfrekvensen i enkätundersökningen var 93 procent (95 procent 2014).⁴

2.2 Tillförlitlighet och jämförbarhet

Mätning

För att reducera mätfelen har frågeblankett och missiv konstruerats av ämneskunniga, enkätfrågekonstruktör och statistiker. En referensgrupp med personer från några kommuner har lämnat värdefulla synpunkter på enkäten.

Logiska kontroller har lagts in i enkäten när det har varit möjligt. Det gäller bl.a. frågorna om antal handläggare (omräknat till årsarbetare) och deras kompetens. I enkäten efterfrågades fördelning av hur länge handläggarna med socionomexamen

⁴ *Öppna jämförelser 2015 Social barn- och ungdomsvård, Guide för att tolka resultaten*, 2015

hade arbetat som handläggare inom barn- och ungdomsvården. Det fanns även möjlighet att svara att man inte visste. För kommuner där denna andel var över 20 procent redovisas inte de berörda indikatorerna.

När det gäller indikatorerna om aktuella överenskommelser om samverkan med olika aktörer har vissa rättningar gjorts. För att överenskommelserna ska vara aktuella ska de antingen ha följts upp eller ha upprättats under det senaste året. Kommuner som har svarat att de har en överenskommelse som de inte har följt upp har rättats till ”aktuell överenskommelse” på respektive indikator i de fall kommunen i föregående års mätning angett att de inte hade någon överenskommelse.

Till varje fråga i enkäten har det varit möjligt att skriva kommentarer. Uppgiftslämnarnas kommentarer har varit ett viktigt underlag för bedömningen om mätfel. I denna insamling har färre kommentarer som indikerar mätfel inkommit än tidigare år.

Indikatorer kan ha kvalitetsbrister som inte upptäckts i granskningen. Flera av frågorna är sådana att kommunerna och stadsdelarna ska bedöma om den egna verksamheten uppfyller den nivå som beskrivs i frågan. Svaren bygger på de svarandes tolkning av frågan och deras – till viss del – subjektiva bedömning.

Bearbetning

Fel kan också uppstå vid bearbetningen av materialet. För att förhindra detta har bearbetningsprogram kontrollerats och resultaten har kontrollerats med avseende på rimlighet.

Jämförbarhet och sammanvändbarhet

Detta är Socialstyrelsens sjätte öppna jämförelse avseende den sociala barn-och ungdomsvården. Enkätfrågorna har ändrats sedan de föregående mätningarna, vilket gör det svårt att jämföra med tidigare publicerade indikatorer. De indikatorer som bedöms vara jämförbara över tid presenteras samlat i egen Powerpoint fil, tillgänglig för regionens kontaktpersoner i varje kommun. Följande förändringar har gjorts som kan påverka även de indikatorernas jämförbarhet mellan åren:

Definitioner och anvisningar har förtydligats.

- Frågorna om de insatser i öppenvård som tillhandahålls gällde 2013 enbart biståndsbeslutade insatser. Från och med 2014 efterfrågas dels insatser som tillhandahålls med biståndsbeslut, dels insatser som tillhandahålls utan biståndsbeslut. Det är möjligt att begränsningen tidigare inte uppmärksammades av vissa kommuner och förändringen kan ha lett till säkrare uppgifter om insatser som tillhandahålls med biståndsbeslut.
- Under den period som öppna jämförelser redovisats har det skett förändringar i Göteborgs och Malmös stadsdelindelningar. År 2011 slog Göteborg

samma stadsdelar så att tidigare 21 blev 10. År 2013 har Malmö ändrat indelning från 10 till 5 stadsdelar. Det betyder att indikatorer för de storstäderna inte kan jämföras längre tillbaka än det år förändringen gjordes.

- Skillnader mellan olika kommuner som framgår av tabellerna behöver inte alltid spegla de faktiska förhållandena. Det kan förekomma olikheter mellan kommunerna som beror på mätfel – till exempel att frågor och anvisningarna tolkas på olika sätt.⁵

⁵ *Öppna jämförelser 2015 Sociala barn- och ungdomsvård, Guide för att tolka resultaten, 2015*

3 Resultat

3.1 Sammanställning över Region Jönköpings läns resultat

Först visas kommunerna i Region Jönköping läns resultat baserat på 2015 års indikatorer, avslutningsvis finns ett antal bakgrundsmått. Procentsatsen som visas i slutet av varje tabell visar på antal kommuner av samtliga som svarat ja (dels inom regionen och dels inom riket). Hur frågan är ställd förklaras innan varje indikator. Dessa är hämtade från Socialstyrelsens *Öppna jämförelser 2015 Social barn- och ungdomsvård, Guide för att tolka resultaten*. Syftet med detta är att kommunerna ska få en tydlighet i vad som efterfrågats. Man bör notera att risken för felkällor eller rättare sagt mätfel, som regel kan uppstå när det gäller indikatorerna. Det kan handla om tolkningsfel, felaktiga uppgifter från exempelvis personalsystem eller verksamhetssystem. Förhoppningen är att inom länet ska dessa ha minskats genom den nätverksträff som skedde i samband med insamlingsperioden gällande enkätsvaren.

Efter varje kommun visas aktuell kommungrupp som kommunen ingår i. Kommungruppsindelningen sammanställs av SKL, för mer information kring denna indelning se:

http://www.skl.se/kommuner_och_landsting/fakta_om_kommuner/kommungruppsindelning

Vidare finns också befolkningsgrupp, som är en indelning utifrån följande storleksordning på kommun 1: - 14 999 invånare, 2: 15 000 - 29 999 inv., 3: 30 000 - 69 999 inv., 4: 70 000 - 199 999 inv., 5: 200 000 inv. -.

3.1.1 Individanpassad vård och omsorg

Använt föräldrarnas uppfattning för att utveckla verksamheten

Indikatornamn a–c: Använt föräldrarnas uppfattning för att utveckla

a) öppenvården, b) familjehemsvården c) hem för vård eller boende (HVB)

Mått: Kommunen eller stadsdelen har undersökt föräldrarnas uppfattning om a) öppenvården b) familjehemsvården c) hem för vård eller boende (HVB) Resultaten ska ha använts för att utveckla verksamheten.

Indikatorsområde Brukarnas uppfattning om verksamheten

Syfte: En kunskapsbaserad socialtjänst utgår bland annat från enskildas kunskap och erfarenhet. Därför är det viktigt att fånga enskildas uppfattning om bemötande och de insatser som ges i syfte att utveckla verksamheten. Barnets och föräldrarnas perspektiv är en viktig del i en evidensbaserad praktik, där följande tre kunskapskällor vägs samman:

- den bästa vetenskapliga kunskapen om insatsernas effekter
- den professionellas expertis

Det behöver dock utvecklas ett bättre kunskapsunderlag omkring barns förmåga att besvara frågor utifrån olika åldersgruppers kognitiva, kommunikativa och sociala förmågor. Allt för att stärka undersökningarnas trovärdighet. Under perioden 2013–2015 utreder Socialstyrelsen tillsammans med Barnombudsmannen metoder att fånga barnens uppfattning, på regeringens uppdrag.

Målvärde: I alla kommuner och storstädernas stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha undersökt föräldrarnas uppfattning om öppenvården, familjehemsvården och hem för vård eller boende (HVB) och använt resultaten för att utveckla verksamheten.

Typ av indikator: Process

Teknisk beskrivning: Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: Har ni under perioden <de senaste två åren> genomfört minst en undersökning av föräldrarnas uppfattning om a) öppenvården b) familjehemsvården c) hem för vård eller boende (HVB). Svartalternativ: Ja/Nej. Har ni använt resultaten från undersökningen/-arna för att utveckla verksamheten? Svartalternativ: Ja/Nej, Ej aktuellt har inte gjort någon undersökning. Definitioner: Med *undersökningar* avses, enkäter, strukturerade intervjuer eller brukarrevisioner i syfte att fånga föräldrarnas uppfattning om verksamhetens kvalitet. Resultaten redovisas på gruppnivå. Däremot avses inte klagomålshantering, uppföljningar av genomförandeplan eller av individuell plan.

Beräkning: För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. Ja, på båda frågorna (undersökt och använt). Redovisningsnivå: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket

Mätperiod: 1 november 2012–1 november 2014.

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

"x"= sekretess (1-3 personer) "y"= kvot med stor statistisk osäkerhet pga. små tal (färre än 20) " "(tom cell) = bortfall	Befolk- nings- grupp (1-5)	SKL:s Kommuntyp (1-10)	Självbestämmande och integritet		
			Brukarnas uppfattning om verksamheten		
			Använt föräldrarnas uppfattning för att utveckla öppenvården	Använt föräldrarnas uppfattning för att utveckla familjehemmen	Använt föräldrarnas uppfattning för att utveckla hem för vård eller boende
Aneby	1	5	Nej	Nej	Nej
Eksjö	2	9	Nej	Nej	Nej
Gislaved	2	7	Nej	Nej	Nej
Gnosjö	1	7			
Habo	1	4	Nej	Nej	Nej
Jönköping	4	3	Ja	Nej	Nej
Mullsjö	1	5	Nej	Nej	Nej
Nässjö	2	9	Ja	Ja	Ja
Sävsjö	1	7	Ja	Nej	Nej
Tranås	2	7	Nej	Nej	Nej
Vaggeryd	1	7	Ja	Nej	Nej
Vetlanda	2	7	Ja	Ja	Ja
Värnamo	3	7	Nej	Nej	Nej
Riket			32 %	14 %	13 %
Region Jkpg			42 %	17 %	17 %

Tabell över område Självbestämmande och integritet, genomsnittsvärde för Region Jönköpings län och riket.

3.1.2 Helhetssyn och samordning

Intern samordning i enskilda ärenden

Indikatornamn: Aktuell rutin för intern samordning i enskilda ärenden med:

a) ekonomiskt bistånd, b) missbruk, c) socialpsykiatri, d) våld i nära relationer, e) LSS/barn, f) LSS/vuxen, g) familjerätt

Mått: Kommuner och stadsdelar har skriftliga och på ledningsnivå fastställda fungerande rutiner för intern samordning i en-skilda ärenden mellan delverksamheter inom socialtjänsten.

Syfte: För att möta barnens behov är det viktigt att det finns samordning mellan de delverksamheterna inom socialtjänsten som på olika sätt kommer i kontakt med barn och unga och de handläggare som utreder barns behov inom den sociala barn- och ungdomsvården. Personer med behov av insatser från olika områden inom socialtjänsten som kommunen har ansvar för, ska få sina insatser samordnade av berörda aktörer. Indikatorn utgår från 3 kap 5 § socialtjänstlagen (2001:453) och 4 kap. 5 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9).

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha fungerande rutiner för samordning mellan delverksamheter inom socialtjänsten

Typ av indikator: Struktur

Teknisk beskrivning: Indikatorn bygger på följande enkätfrågor:

Har ni den <mätdatum> skriftliga och på ledningsnivå beslutade rutiner för hur samordning på handläggarnivå i enskilda ärenden ska ske med följande delverksamheter inom socialtjänsten:

a) ekonomiskt bistånd, b) missbruk, c) socialpsykiatri, d) våld i nära relationer, e) LSS/barn, f) LSS/vuxen, g) familjerätt

Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuellt verksamheterna bedrivs av samma personal och ansvarig chef.

Har ni under perioden <mätperiod> följt upp dessa rutiner för samordning med:

a) ekonomiskt bistånd, b) missbruk, c) socialpsykiatri, d) våld i nära relationer, e) LSS/barn, f) LSS/vuxen, g) familjerätt

Svarsalternativ: Ja/Nej/ Ej aktuellt rutinen upprättades efter <mätdatum>, Ej aktuellt har ingen rutin.

Definitioner: Rutinen ska beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur aktiviteter ska genomföras samt ange ansvarsfördelning. Rutinerna ska vara kända och användas av ansvarig handläggare. Rutinen/-erna för samordning kan finnas beskriven/-na i ett gemensamt dokument eller i separata dokument. Med ledningsnivå avses här den nivå inom organisationen som har mandat att fastställa gemensamma rutiner som avser flera delverksamheter/målgrupper. Med samordning

avses koordination av resurser och arbetsinsatser för att få högre kvalitet och större effektivitet. För den sociala barn- och ungdomsvården kan detta omfatta ansvarsfördelningen för stöd till såväl barnet som barnets familj, då det finns sammansatta behov. Med uppföljning avses att berörda aktörer tillsammans på ett systematiskt sätt kontrollerat att de rutiner som finns för intern samordning används och fungerar på avsett sätt. Och vid behov revideras.

Beräkning: Beräkning: För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. Ja. Redovisningsnivå: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätdatum: 1 november 2013

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

"x"= sekretess (1-3 personer) "y"= kvot med stor statistisk osäkerhet pga. små tal (färre än 20) " "(tom cell) = bortfall	Befolkningsgrupp (1-5)	SKL:s Kommuntyp (1-10)	Helhetssyn och samordning						
			Intern samordning i enskilda ärenden						
			Aktuell rutin för samordning med verksamheten-ekonomiskt bistånd	Aktuell rutin för samordning med verksamheten missbruk	Aktuell rutin för samordning med verksamheten socialpsykiatri	Aktuell rutin för samordning med verksamheten våld i nära relationer	Aktuell rutin för samordning med verksamheten LSS/barn	Aktuell rutin för samordning med verksamheten LSS/vuxna	Aktuell rutin för samordning med verksamheten familjerätt
Aneby	1	5	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Eksjö	2	9	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Gislaved	2	7	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja
Gnosjö	1	7							
Habo	1	4	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Jönköping	4	3	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej
Mullsjö	1	5	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Nässjö	2	9	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Sävsjö	1	7	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Tranås	2	7	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja
Vaggeryd	1	7	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja
Vetlanda	2	7	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja
Värnamo	3	7	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja
Riket			61 %	65 %	43 %	80 %	43 %	35 %	69 %
Region Jkpg			58 %	58 %	33 %	83 %	42 %	33 %	67 %

Tabell över område Helhetssyn och samordning, genomsnittsvärde för Region Jönköpings län och riket.

Extern samordning i enskilda ärenden

Indikatornamn: Överenskommelse om samverkan i enskilda ärenden med:

a) tandvård, b) mödravård, c) barnhälsovård, d) primärvård, e) barn- och ungdomspsykiatri, f) barn- och ungdomsmedicin, g) barn- och ungdomshabilitering, h) förskola, i) skola, j) polis k) kriminalvård l) migrationsverket

Mått: Kommunen eller stadsdelen har skriftliga och på ledningsnivå beslutade överenskommelse/r för hur samverkan i enskilda ärenden ska ske med:

a) tandvård, b) mödravård, c) barnhälsovård, d) primärvård, e) barn- och ungdomspsykiatri, f) barn- och ungdomsmedicin, g) barn- och ungdomshabilitering, h) förskola, i) skola, j) polis k) kriminalvård l) migrationsverket

Syfte: Personer med insatser från socialtjänsten kan ha behov av insatser från externa aktörer. Indikatorn utgår från 3 kap 5 § socialtjänstlagen (2001:453) och 4 kap. 5 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) och Samverka för barns bästa - en vägledning om barns behov av insatser från flera aktörer. Stockholm; 2013. En stabil och effektiv samverkan förutsätter styrning från ledningen och en god struktur för att kunna överbrygga hinder enligt det nuvarande kunskapsläget. Med ledningsnivå avses här den nivå i organisation som har mandat att fastställa avtal med andra myndigheter och organisationer. En sådan struktur kan vara skriftliga avtal eller överenskommelser mellan olika huvudmän som förtydligar vem som ska göra vad för barn och unga som behöver insatser från flera verksamheter samt när och hur det ska göras. Tydliga uppdrag och ansvarsfördelningar är en förutsättning för samverkan. Med ett avtal eller en avtalsliknande överenskommelse menas ett avtal som är gemensamt upprättat av de inblandade avtalsparterna. Indikatorn avser att mäta skriftliga överenskommelser på ledningsnivå. En formaliserad och strukturerad samverkan i form av gemensamma skriftliga överenskommelser för hur samarbetet ska genomföras är ett medel att stärka stabilitet, förutsägbarhet och kontinuitet.

Överenskommelser som beskriver ansvarsfördelning och ett bestämt tillvägagångssätt kan minska risken för godtycke och utgöra ett stöd för handläggarna till nytta för den enskilde. Med insatser avses både tidiga insatser (som exempelvis möjligheten till snabb konsultation, konsultationsteam och rutiner för att agera när barn och unga befinner sig i riskmiljöer i eller utanför hemmet) och samverkansbehov vid mer omfattande insatser (som exempel professionella nätverksmöten för samordnad planering då flera myndigheter har kontakt med en familj, samverkansteam eller barnahus och familjecentraler).

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha skriftliga och på ledningsnivå beslutade aktuella överenskommelser om samverkan med:

a) tandvård, b) mödravård, c) barnhälsovård, d) primärvård, e) barn- och ungdomspsykiatri, f) barn- och ungdomsmedicin, g) barn- och ungdomshabilitering, h) förskola, i) skola, j) polis k) kriminalvård l) migrationsverket

Typ av indikator: Struktur

Teknisk beskrivning: Indikatorn bygger på följande enkätfråga: Har ni den <mätdatum> skriftliga och på ledningsnivå beslutade överenskommelser för hur samverkan på handläggarnivå i enskilda ärenden ska ske med:

a) tandvård, b) mödravård, c) barnhälsovård, d) primärvård, e) barn- och ungdomspsykiatri, f) barn- och ungdomsmedicin, g) barn- och ungdomshabilitering, h) förskola, i) skola, j) polis

Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuellt, verksamheterna bedrivs av samma ansvariga chef (gäller endast förskolan och skolan). Har ni under perioden [mätperioden] följt upp dessa överenskommelser om samverkan?

Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuellt överenskommelsen upprättad efter <mätperiodens startdatum>/Ej aktuellt, har ingen överenskommelse.

Definitioner: Med ledningsnivå avses här den nivå inom organisationen som har mandat att fastställa överenskommelser med andra myndigheter och organisationer.

Överenskommelserna ska dels beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur samverkan ska genomföras, dels ange ansvarsfördelningen.

Med samverkan avses övergripande gemensamt handlande på organisatoriskt plan för visst syfte. Någon eller några tillför sina specifika resurser, kompetenser och/eller kunskaper till en uppgift som man gemensamt ska genomföra. Överenskommelse om samverkan på handläggarnivå kan beröra både för tidiga insatser (exempelvis snabbkonsultation när barn och unga befinner sig i riskmiljöer i eller utanför hemmet) och mer omfattande insatser(exempelvis samverkansteam, barnahus eller familjecentraler). Regionala överenskommelser ingår. Med uppföljning avses att berörda aktörer tillsammans på ett systematiskt sätt kontrollerat att de överenskommelser som finns för extern samverkan används och fungerar på avsett sätt. Och vid behov revideras.

Beräkning: För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. Ja. Redovisningsnivå: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätdatum: 1 november 2013 samt mätperiod 1 november 2012–1 november 2013 och 1 november 2014 samt mätperiod 1 november 2013–1 november 2014.

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

"x"= sekretess (1-3 personer) "y"= kvot med stor statistisk osäkerhet pga. små tal (färre än 20) " "(tom cell) = bortfall	Befolk- nings- grupp (1-5)	SKL:s Kommuntyp (1-10)	Helhetssyn och samordning											
			Extern samverkan i enskilda ärenden – hälsa <i>Aktuell överenskommelse om samverkan med...</i>							Extern samverkan i enskilda ärenden – utbildning <i>Aktuell överenskommelse om samverkan med...</i>		Extern samverkan i enskilda ärenden – kriminalitet <i>Aktuell överenskommelse om samverkan med...</i>		Extern sam- verkan i en- skilda ärenden migration
			Tand- vård	Mödra- vård	Barnhälso- vård	Primär- vård	barn- och ungdoms- psykiatri	barn- och ungdoms- medicin	barn- och ungdoms- habilitering	förskola	skola	polis	Kriminal- vården	Migrations- verket
Aneby	1	5	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Eksjö	2	9	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Gislaved	2	7	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Gnosjö	1	7												
Habo	1	4	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Jönköping	4	3	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Mullsjö	1	5	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Nässjö	2	9	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Sävsjö	1	7	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Tranås	2	7	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Vaggeryd	1	7	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Vetlanda	2	7	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Värnamo	3	7	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Riket			34%	53 %	63 %	61 %	74 %	56 %	55 %	72 %	72 %	50 %	6 %	17 %
Region Jkpg			92%	92 %	92 %	92 %	92 %	92 %	92 %	92 %	92 %	25 %	0 %	17 %

Tabell över område Helhetssyn och samordning, genomsnittsvärde för Region Jönköpings län och riket.

3.1.3 Trygghet och säkerhet

Handläggning

Indikatornamn: Ordinarie licens för Barns behov i centrum (BBIC)

Mått: Nämnden har den <mätdatum> ordinarie licens för BBIC.

Syfte: BBIC ger socialtjänsten en struktur för att utreda, planera och följa upp beslutade insatser. BBIC erbjuder en uppsättning formulär som vilar på teoretisk kunskap hämtad från utvecklingsekologi och anknytningsteori. Formulären bygger på ett antal grundprinciper som bland annat handlar om att utveckla ett samarbete med barn, föräldrar och andra professionella och att ha barnet eller den unge i centrum. Helhetssynen på barns och ungas situation betonas och illustreras genom den så kallade BBIC-triangeln. BBIC bygger på det engelska Integrated Children's System (ICS) som är framtagen efter ett omfattande forsknings och utvecklingsarbete. Systemet vilar på en gedigen teoretisk grund och utifrån denna har en serie formulär utvecklats som följer hela ärendegången. Triangeln bygger dels på de resultat som framkom i studien Looking After Children (LAC). Där redovisades vilka faktorer som kan bidra till barns positiva utveckling, baserat på utvecklingspsykologiska teorier. De sju behovsområden som identifierades testades senare och det visade sig att de är användbara för alla barn i den sociala barnvården såväl som i samhället i stort, inklusive etniska minoritetsgrupper och barn med funktionsnedsättning.

I kunskapsöversikten Children's Needs – Parenting Capacity redovisades forskningsresultat om hur barns utveckling kan påverkas om föräldrarna har psykisk sjukdom, alkohol- och narkotikamissbruk eller om det finns våld i familjen. Studien blev tillsammans med LAC kunskapsbas för triangeln. Institutionen för socialt arbete vid universitetet i Montreal genomförde 2010 en meta-utvärdering av ICS, som berörde genomförandet i länder utanför Storbritannien. Utvärderingen tyder på att personal som arbetar utifrån systemet gör bättre bedömningar av komplexa situationer, har en mer holistisk syn med barnet i centrum, vilket ger bättre planering av insatser. Man ansåg att tvärprofessionell samverkan ökade, liksom deltagande av barn och föräldrar. I Socialstyrelsens slutrapport från BBIC-projektet, 2008 noteras liknande slutsatser. BBIC hade bidragit till att barnens ställning stärktes och att socialsekreterarna hade fått ökad medvetenhet och kunskap om barns behov. Ur chefernas perspektiv betraktades BBIC som ett kvalitetssäkringssystem som ökade möjligheterna till styrning, kontroll och uppföljning.

I en verksamhet som kännetecknas av en hög personalomsättning fyller ett väl strukturerat handläggnings- och dokumentationssystem inte bara en viktig roll för en tillämpad helhetssyn utan också för kontinuitet i myndighetsutövningen.

Socialstyrelsen lämnade i januari 2015 rapporten -Från enskilt ärende till nationell

statistik - Barns behov i centrum (BBIC) till regeringen. I rapporten redovisas hur systemet kan vidareutveckla för systematisk uppföljning av verksamheten på aggregerad nivå.

Målvärde: Alla kommuner och stadsdelar ska ha ordinarie licens för BBIC

Typ av indikator: Struktur och processmätt

Teknisk beskrivning: Indikatorn avser att mäta kommunernas användning av ett hand-läggings- och dokumentationssystem BBIC som ger socialtjänsten en struktur för att utreda, planera och följa upp beslutade insatser. Ordinarie licens innebär att kommunen måste uppfylla de minimikrav som anges i BBIC-konceptet. BBIC-konceptet finns beskrivet på Socialstyrelsens webbplats:

www.socialstyrelsen.se/barnochfamilj/bbic Socialstyrelsen kan med sex månaders uppsägningstid säga upp avtalet om vi finner att BBIC-arbetet inte utförs enligt kraven i avtalet. Om licenstagaren slutar använda BBIC i sin verksamhet ska den genast underrätta Socialstyrelsen skriftligen om detta.

Beräkning: Kommunerna har/har inte ordinarie licens enligt BBIC.

Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mät datum: 31 mars 2010, den 31 mars 2011 samt 1 november 2011, 2012, 2013 och 2014.

Felkällor: Inga, Socialstyrelsen registrerar de kommuner som har ordinarie BBIC-licens.

Trygghet och säkerhet för placerade barn

Indikatornamn: Information till placerade barn om barnets rättigheter och kontaktuppgifter till ansvariga

Mått: Kommunen eller stadsdelen lämnar skriftlig information till alla placerade barn om barnets rättigheter, kontaktuppgifter till socialsekreterare och Inspektionen för vård och omsorg (IVO) funktion ”berätta om missförhållanden”.

Syfte: Barn och unga placerade i familjehem, HVB eller särskilda ungdomshem (SiS) har rätt att få information om barnkonventionen och sina rättigheter, vem som är socialsekreterare (med namn) och hur denne nås per telefon och e-post samt IVO:s funktion ”berätta om missförhållanden” som vänder sig till placerade barn och kan nås via e-post eller telefon. För att barnet ska ha tillgång till denna information när den behövs kan den samlas i ett skriftligt dokument. IVO har sammanställt en broschyr med denna information anpassat efter barns olika åldrar. Den kan beställas av kommunen.

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ge placerade barn skriftlig information om barns rättigheter och kontaktuppgifter till socialsekreterare och IVO: funktion ”berätta om missförhållanden”.

Typ av indikator: Struktur, process

Teknisk beskrivning: Indikatorn bygger på följande enkätfråga: Lämnar ni skriftlig (eller om barnet inte kan läsa muntlig) information till alla placerade barn om barnets rättigheter, kontaktuppgifter till socialsekreterare och Inspektionen för vård och omsorgens (IVO) funktion ”berätta om missförhållanden”? Svartalternativ: Information om barnets rättigheter Ja/Nej. Information om kontaktuppgifter till socialsekreterare Ja/Nej, Information om IVO:s funktion ”berätta om missförhållanden” Ja/Nej.

Beräkning: Ja: Lämnar skriftlig information om/ barnets rättigheter/ kontaktuppgifter till socialsekreterare/IVO:s funktion ”berätta om missförhållanden” till alla placerade barn. Nej: Lämnar inte skriftlig information om barnets rättigheter/kontaktuppgifter till socialsekreterare/ IVO:s funktion ”berätta om missförhållanden” till alla placerade barn.

Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket Mätperiod: 1 november 2013 och 2014.

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

"x"= sekretess (1-3 personer) "y"= kvot med stor statistisk osäkerhet pga. små tal (färre än 20) " "(tom cell) = bortfall	Befolkningsgrupp (1-5)	SKL:s Kommuntyp (1-10)	Trygghet och säkerhet	
			Handläggning	Trygghet och säkerhet för placerade barn
			Ordinarie licens Barns behov i centrum (BBIC)	Information till placerade barn om barnets rättigheter och kontaktuppgifter till ansvariga
Aneby	1	5	Ja	Nej
Eksjö	2	9	Ja	Ja
Gislaved	2	7	Ja	Ja
Gnosjö	1	7	Ja	
Habo	1	4	Ja	Nej
Jönköping	4	3	Ja	Nej
Mullsjö	1	5	Ja	Ja
Nässjö	2	9	Ja	Ja
Sävsjö	1	7	Ja	Ja
Tranås	2	7	Ja	Ja
Vaggeryd	1	7	Ja	Ja
Vetlanda	2	7	Ja	Ja
Värnamo	3	7	Ja	Ja
Riket			92 %	58 %
Region Jkpg			100 %	75 %

Tabell över område Trygghet och säkerhet, genomsnittsvärde för Region Jönköpings län och riket.

3.1.3 Kunskapsbaserad verksamhet

Handläggarnas kompetens

Indikatornamn: Handläggarnas utbildning och yrkeserfarenhet

Mått: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum> som har socionomexamen och a) minst ett års yrkeserfarenhet av socialt arbete, b) minst tre års erfarenhet av barnutredningar, c) mer än fem års erfarenhet av barnutredningar.

Syfte: För utförande av socialnämndens uppgifter ska det enligt 3 kap. 3 § andra stycket SoL finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Av Socialstyrelsens allmänna råd om personalens kompetens vid handläggning och uppföljning av ärenden som rör barn och unga (SOSFS 2006:14) framgår att personal som arbetar med sådana uppgifter bör ha socionomexamen och minst ett års yrkeserfarenhet inom socialt arbete. Kraven på barnutredarnas kompetens ökar idag.

Målvärde: a) I alla kommuner och stadsdelar *ska* den sociala barn- och ungdomsvården ha handläggare som har socionomexamen och *minst ett års* yrkeserfarenhet av socialt arbete, b) I alla kommuner och stadsdelar ska den social barn- och ungdomsvården *verka* för att andelen handläggare som har socionomexamen och *minst tre års erfarenhet av barnutredningar ökar*. c) I alla kommuner och stadsdelar ska den social barn- och ungdomsvården *verka* för att andelen handläggare som har socionomexamen och *mer än fem års erfarenhet av barnutredningar ökar*.

Typ av indikator: Struktur

Teknisk beskrivning: Indikatorerna bygger på följande enkätfrågor:

Hur många handläggare är anställda inom socialnämndens verksamhet för barn och unga <mätdatum>?

Hur många av dessa handläggare (årsarbetare) har socionomexamen?

Hur många av handläggarna med socionomexamen (årsarbetare) har minst ett års erfarenhet av socialt arbete?

Svarsalternativ: Antal/Vet ej b–c) Fördela handläggarna med socionomexamen (årsarbetare) efter hur länge de arbetat som handläggare inom sociala barn- och ungdomsvården i er eller i annan kommun. Svarsalternativ: Antal mindre än 1 år, 1–2 år, 3–5 år respektive, mer än 5 år/Vet ej

Täljare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum> som har socionomexamen och minst ett års yrkeserfarenhet av socialt arbete.

Nämnare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum>.

Täljare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum> som har socionomexamen och minst tre års erfarenhet av barnutredningar.

Nämnare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum>.

Täljare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum> som har socionomexamen och mer än fem års erfarenhet av barnutredningar.

Nämnare: Antalet anställda handläggare, exklusive helt lediga, <mätdatum>.
Definitioner: Med handläggare inom social barn- och ungdomsvård avses här personal som inom nämndens verksamhet svarar för utredningar enligt bestämmelserna i 11 kap. 1, 1a, 2, 4, 4a, 4b, 4c §§ SoL och 6 kap. 7a, 7b och 7c §§ SoL, planering och uppföljning av beslutade insatser (socialsekreterare och i förekommande fall familjehemssekreterare). Som handläggare räknas också personal som svarar för arbete med förhandsbedömningar inom ramen för en mottagningsfunktion, dock inte enhetschefer eller motsvarande med verksamhets-, personal- och budgetansvar. Räkna även med vikarier. Ta däremot inte med personal som varit lediga minst 30 dagar under oktober/november eller är tjänstlediga.

Beräkning: Beräkning av sysselsättningsgrad för timavlönade: antal arbete de timmar i månaden före mätdatum dividerat med 165 (som schablon för heltidssysselsättning för en månad). Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket Mätdatum: Mätdatum: 31 mars 2010 och 2011, 1 november 2012 och 1 november 2013 för indikator a) 1 november 2013 och 2014 för indikator b-c)

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen. Enkätfrågorna har delvis ändrats sedan den första öppna jämförelsen (2010), vilket gör att en fullständig jämförbarhet inte är möjlig för indikator a) Enkätfrågorna för år 2011 finns svarskategorierna, ja, delvis och nej. För år 2010, 2012 och 2013 fanns endast kategorierna ja och nej.

Handläggarnas kompetensutveckling

Indikatornamn: Samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling

Mått: Aktuell samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling

Syfte: Enligt 3 kap.3 § socialtjänstlagen (2001:453) ska insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Frågor om handläggarnas fortbildning och vidareutbildning behandlas i Socialstyrelsens allmänna råd om personalens kompetens vid handläggning och uppföljning av ärenden som rör barn och unga (SOSFS 2006:14). Där sägs bland annat att personalen bör få kontinuerligt stöd och kontinuerlig handledning och utbildning i syfte att upprätthålla och utveckla den kompetensnivå som krävs för att kunna utföra arbetsuppgifterna. Vidare sägs att personalen genom vidareutbildning på magisternivå successivt och planerat bör fördjupa sina kunskaper inom området, t.ex. samtal med barn, barns och ungas utveckling och systematiska analys- och bedömningsinstrument. Begreppet kompetens är mångtydigt men handlar i allmän mening om förmågan att klara av olika krav som ställs i en verksamhet.

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha en samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling.

Typ av indikator: Struktur

Teknisk beskrivning: Indikatorn bygger på följande enkätfråga: Har ni <mätdatum>en samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling som har upprättats eller reviderats under perioden <mätperiod>? Innefattar den samlade planen för handläggarnas kompetensutveckling, kontinuerlig handledning, fortbildning och vidareutbildning på högskolenivå? Svartalternativ: Ja/Nej
Definitioner: Med verksamhetsgemensam plan avses en plan som bygger på verksamhetens mål, kartläggning och analys av handläggarnas individuella kompetens. Planen ska innefatta kontinuerlig handledning, fortbildning samt vidareutbildning på högskolenivå. Med kontinuerlig handledning avses handledning av utbildad handledare. Handledningen kan vara i grupp eller enskilt och vara regelbundet återkommande (kontinuerlig). Med fortbildning avses här utbildning i syfte att upprätthålla och utveckla den kompetensnivå som krävs för att kunna utföra arbetsuppgifterna. Med vidareutbildning på högskolenivå avses här att personalen genom utbildning på högskolenivå succesivt och planerat fördjupar sina kunskaper om barn och unga. Kompetensutveckling innebär att personalen utvecklas i sin yrkesroll genom exempelvis utbildning, kurser eller handledning, utifrån verksamhetens uppdrag. Med samlad plan avses en verksamhetsgemensam plan för handläggarnas fortbildning och vidareutbildning som bygger på verksamhetens uppdrag eller mål och nämndens kartläggning och analys av personalens individuella kompetens. Omfattar handläggarnas behov av kompetensutveckling. Med handläggare inom social barn- och ungdomsvård avses här personal som inom nämndens verksamhet svarar för utredningar enligt bestämmelserna i 11 kap. 1, 1a, 2, 4, 4a, 4b, 4c §§ SoL och 6 kap. 7a, 7b och 7c §§ SoL, planering och uppföljning av beslutade insatser (socialsekreterare och i förekommande fall familjehemssekreterare). Som handläggare räknas också personal som svarar för arbete med förhandsbedömningar inom ramen för en mottagningsfunktion, dock inte enhetschefer eller motsvarande med verksamhets-, personal- och budgetansvar.

Beräkning: Ja: Har en samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling som har upprättats eller reviderats under de senaste två åren som innefattar kontinuerlig handledning/ fortbildning/vidareutbildning på högskolenivå

Delvis: Har en samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling men planen har antingen inte upprättats eller reviderats under de senaste två åren eller innefattar inte kontinuerlig handledning/fortbildning/vidareutbildning på högskolenivå

Nej: Har inte en samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling

Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätdatum: Mätdatum: 31 mars 2010 och 2011, 1 november 2012 och 1 november 2013 för indikator a) 1 november 2013 och 2014 för indikator b-c)

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Handläggarnas kompetensutveckling

Indikatornamn: Individuell kompetensutvecklingsplan för handläggare

Mått: Handläggare som varit anställda minst 1 år <mätdatum> har en individuell kompetensutvecklingsplan som följs upp årligen.

Syfte: En individuell kompetensutvecklingsplan är en del av underlaget för en verksamhetsgemensam plan för handläggarnas fortbildning och/eller vidareutbildning som bygger på verksamhetens mål och nämndens kartläggning och analys av handläggarnas individuella kompetens. Enligt 3 kap.3 § socialtjänstlagen (2001:453) ska insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Frågor om handläggarnas fortbildning och vidareutbildning behandlas i Socialstyrelsens allmänna råd om personalens kompetens vid handläggning och uppföljning av ärenden som rör barn och unga (SOSFS 2006:14). Där sägs bland annat att denna personal bör få kontinuerligt stöd och kontinuerlig handledning och utbildning i syfte att upprätthålla och utveckla den kompetensnivå som krävs för att kunna utföra arbetsuppgifterna. Vidare sägs att personalen genom vidareutbildning på magisternivå successivt och planerat bör fördjupa sina kunskaper inom området, t.ex. samtal med barn, barns och ungas utveckling och systematiska analys- och bedömningsinstrument.

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvårdens handläggare ha en individuell kompetensutvecklingsplan som följs upp årligen.

Typ av indikator: Struktur

Teknisk beskrivning: Indikatoren bygger på följande enkätfrågor: Har handläggare som varit anställda minst 1 år <mätdatum> en individuell kompetensutvecklingsplan?

Svarsalternativ: Ja, samtliga berörda handläggare/ Ja, men inte samtliga berörda handläggare/Nej.

Följs de upprättade individuella kompetensutvecklingsplanerna upp årligen?

Svarsalternativ: Ja, samtliga kompetensutvecklingsplaner/Ja, men inte samtliga kompetensutvecklingsplaner/Nej

Definitioner: Med handläggare inom social barn- och ungdomsvård avses här personal som inom nämndens verksamhet svarar för utredningar enligt bestämmelserna i 11 kap. 1, 1a, 2, 4, 4a, 4b, 4c §§ SoL och 6 kap. 7a, 7b och 7c §§ SoL, planering och uppföljning av beslutade insatser (socialsekreterare och i förekommande fall familjehemssekreterare). Som handläggare räknas också personal

som svarar för arbete med förhandsbedömningar inom ramen för en mottagningsfunktion, dock inte enhetschefer eller motsvarande med verksamhets-, personal- och budgetansvar.

Med individuell kompetensutvecklingsplan avses här en plan för handläggarens egen kompetensutveckling utifrån verksamhetens mål och handläggarens kompetensutvecklingsbehov. Den individuella kompetensutvecklingsplanen är en del av den samlade planen för handläggarnas kompetensutveckling. Med uppföljning avses här att berörda parter tillsammans på ett systematiskt sätt kontrollerat att planen används och fungerar på avsett sätt. Och vid behov revideras.

Beräkning: Ja: samtliga handläggare som varit anställda minst 1 år har en individuell kompetensutvecklingsplan som följs upp årligen.

Delvis: Antingen har inte samtliga handläggare som varit anställda minst 1 år individuella kompetensutvecklingsplaner eller så följs inte samtliga kompetensutvecklingsplaner upp årligen.

Nej: Handläggare som varit anställda minst 1 år har inte en individuell kompetensutvecklingsplan.

Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014.

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Handläggarnas kompetensutveckling

Indikatornamn Varje handläggares genomsnittliga tillgång till arbetsledning (timmar/vecka)

Mått: Antal timmar per vecka som varje handläggare har tillgång till direkt handläggarstöd för handläggning inom den sociala barn- och ungdomsvården

Indikatorsområde: Handläggarnas kompetensutveckling

Syfte: För utförande av socialnämndens uppgifter ska det enligt 3 kap. 3 § andra stycket SoL finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Indikatorn avser att belysa förutsättningen för kunskapsöverföring genom nära arbetsledning. Att handlägga barnärenden är komplext och kräver många beslut. Det ställs ofta krav på skyndsamt handläggning. Personalen ställs inför svåra bedömningar och befinner sig ofta i situationer som kräver akuta såväl juridiska som praktiska ställningstaganden. Inte sällan utsätts personalen för påtryckningar från enskilda. Att handläggarna har god tillgång till stödjande arbetsledning är en av flera förutsättningar för att säkerställa att verksamheten bedrivs rättssäkert, jämlikt och utifrån barnets bästa. Att skapa goda förutsättningar för personalen kan dessutom öka möjligheten att behålla och utveckla denna, vilket skapar kontinuitet som kan höja kvaliteten i verksamheten.

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvårdens verksamhet verka för att antalet timmar per vecka som varje handläggare har tillgång till direkt handläggarsöd ökar.

Typ av indikator: Process

Teknisk beskrivning: Indikatoren bygger på följande enkätfrågor: Tillgång till stöd i arbetet 1. I tabellen nedan fyller ni i hur många timmar samtliga personer med arbetsledande/ stödjande funktion inom myndighetsutövningen avsätter för direkt handläggarsöd inom sociala barn- och ungdomsvården under en genomsnittsvecka under perioden 1 september 2014–1 november 2014.

Definitioner: Med myndighetsutövning avses förhandsbedömningar, utredningar enligt SoL och LVU samt planering och uppföljning av beslutade insatser. Med arbetsledande/stödjande funktion avses personal som på hel- eller deltid har ansvar för handläggarsöd som exempelvis enhetschef, biträdande enhetschef, gruppleadare, 1: e socialsekreterare, samordnare etc. Med direkt handläggarsöd avses ärendehandledning och uppföljning av handläggarnas arbete i enskilda ärenden inom sociala barn- och ungdomsvården, enskilt eller i grupp. Tid som avsätts för exempelvis budget-, personal och verksamhetsutveckling, för annan verksamhet eller för handläggning av egna ärenden ska inte räknas in. Fyll i antal timmar för så många personer med arbetsledande/ stödjande funktion som ni har och lämna övriga rader tomma. 2. Ange antal handläggare, omräknat till årsarbetare, som den 1 november 2014 är anställda inom sociala barn- och ungdomsvården. Definitioner: Med handläggare inom social barn- och ungdomsvård avses här personal som inom nämndens verksamhet svarar för utredningar enligt bestämmelserna i 11 kap. 1, 1a, 2, 4, 4a, 4b, 4c §§ SoL och 6 kap. 7a, 7b och 7c §§ SoL, planering och uppföljning av beslutade insatser (socialsekreterare och i förekommande fall familjehemssekreterare). Som handläggare räknas också personal som svarar för arbete med förhandsbedömningar inom ramen för en mottagningsfunktion, dock inte enhetschefer eller motsvarande med verksamhets-, personal- och budgetansvar. Räkna även med vikarier. Ta däremot inte med personal som varit lediga minst 30 dagar under oktober/november eller är tjänstlediga.

Beräkning av årsarbetare: antal årsarbetare räknas fram med hjälp av den faktiska sysselsättningsgraden för månadsavlönade och arbetade timmar för timavlönade. Beräkning av sysselsättningsgrad för timavlönade: antal arbetade timmar i månaden före mätdatum dividerat med 165 (som schablon för heltidssysselsättning för en månad). Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätdatum: 1 november 2014

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databehandlingen.

" "(tom cell) = bortfall	Befolknings- grupp (1-5)	SKL:s Kommuntyp (1-10)	Kunskapsbaserad verksamhet				
			Handläggarnas kompetens		Handläggarnas kompetensutveckling		
			Handläggare med socionomutbildning och minst tre års erfarenhet av barnutredningar	Handläggare med socionomutbildning och mer än fem års erfarenhet av barnutredningar	Samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling	Individuella kompetensutvecklingsplaner för handläggarna	Varje handläggares genomsnittliga tillgång till arbetsledning (timmar/vecka)
Aneby	1	5	47 %	47 %	Ja	Ja	3,3
Eksjö	2	9	50 %	34 %	Ja	Ja	3,2
Gislaved	2	7	64 %	50 %	Ja	Ja	3,1
Gnosjö	1	7					
Habo	1	4	82 %	64 %	Nej	Ja	1,3
Jönköping	4	3	62 %	48 %	Ja	Nej	2,6
Mullsjö	1	5	40 %	20 %	Nej	Ja	4,0
Nässjö	2	9	77 %	54 %	Nej	Ja	3,8
Sävsjö	1	7	90 %	70 %	Ja	Ja	2,0
Tranås	2	7	100 %	68 %	Nej	Nej	2,5
Vaggeryd	1	7	36 %	36 %	Ja	Ja	5,9
Vetlanda	2	7	84 %	79 %	Ja	Ja	1,8
Värnamo	3	7	72 %	62 %	Ja	Ja	2,4
Riket			70 %	49 %	37 %	54 %	2,7
Region Jkpg			67 %	53 %	67 %	83 %	2,8

Tabell över område Kunskapsbaserad verksamhet, genomsnittsvärde för Region Jönköpings län och riket.

Familjehemmens kompetens

Indikatornamn: Samlad plan för familjehemmens kompetensutveckling

Mått: En samlad plan för de anlidade familjehemmens kompetensutveckling

Syfte: I de fall nämnden har fattat beslut om vård av barn och unga utanför det egna hemmet är nämnden skyldig att noga följa vården av barnet/den unge. Denna skyldighet innefattar bland annat regelbundna personliga besök i det hem där den unge vistas och samtal med den eller dem som har tagit emot den unge i sitt hem. När barn/unga placeras i familjehem ska nämnden dessutom lämna dem som vårdar barnet/den unge råd, stöd och annan hjälp som de behöver. Utbildning och annat stöd till familjehemmen är en viktig del i arbetet med att genomföra nödvändiga förbättringar. Sedan den 1 januari 2013 är kommunen också skyldig att erbjuda familjehem den utbildning de behöver. Därför har Socialstyrelsen tagit fram ett material för grundutbildning av jour- och familjehem.

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha en samlad plan för familjehemmens kompetensutveckling.

Typ av indikator: Struktur

Teknisk beskrivning: Indikatorn bygger på följande enkätfråga: Har ni den <mätdatum> en samlad plan för de anlidade familjehemmens kompetensutveckling? Svartalernativ: Ja/Nej

Innefattar den samlade planen för de anlidade familjehemmens kompetensutveckling handledning och utbildning? Svartalernativ: Ja/Nej

Definitioner: Med samlad plan avses här en plan för utbildning och/eller handledning till familjehemmen som bygger på verksamhetens mål och nämndens kartläggning och analys av familjehemmens individuella kompetens. Planen kan omfatta utbildning i grupp och/eller individuell kompetensutveckling. Med anlidade familjehem avses familjehem, jourhem, nätverkshem och släktinghem som har uppdrag. Med handledning avses här handledning av utbildad handledare som finns i eller utanför den egna organisationen och som enbart har ett handledningsuppdrag gentemot familjehemmet. Handledningen kan vara i grupp eller enskilt och vara regelbundet återkommande. Med utbildning avses här utbildning i syfte att upprätthålla och utveckla den kompetensnivå som krävs för att kunna utföra uppdraget.

Beräkning: Ja: har en samlad plan för de anlidade familjehemmens kompetensutveckling som innefattar kontinuerlig handledning/utbildning.

Delvis: har en samlad plan för de anlidade familjehemmens kompetensutveckling men planen innefattar inte kontinuerlig handledning alternativt utbildning.

Nej: har inte en samlad plan för de anlidade familjehemmens kompetensutveckling.

Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014.

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Familjehemmens kompetens

Indikatornamn: Genomfört grundläggande utbildning i familjehem

Mått: Kommuner och stadsdelar har påbörjat eller genomfört den grundläggande utbildningen ”Ett hem att växa i” för ett eller flera anlitade jour- och/eller familjehem under perioden 1 januari 2013 – 1 november 2014.

Syfte: I de fall nämnden har fattat beslut om vård av barn och unga utanför det egna hemmet är nämnden skyldig att noga följa vården av barnet/den unge. Denna skyldighet innefattar bland annat regelbundna personliga besök i det hem där den unge vistas och samtal med den eller dem som har tagit emot den unge i sitt hem. När barn/unga placeras i familjehem ska nämnden dessutom lämna dem som vårdar barnet/den unge råd, stöd och annan hjälp som de behöver. Utbildning och annat stöd till familjehemmen är en viktig del i arbetet med att genomföra nödvändiga förbättringar. Sedan den 1 januari 2013 är kommunen också skyldig att erbjuda familjehem den utbildning de behöver. Därför har Socialstyrelsen tagit fram ett material för grundutbildning av jour- och familjehem.

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården påbörjat eller genomfört en grundläggande utbildning för anlitade jour- och/eller familjehem.

Typ av indikator: process

Teknisk beskrivning: Indikatoren bygger på följande enkätfråga: Har ni den <mätperiod> erbjudit grundläggande utbildning till era anlitade jour- och familjehem? Svartalternativ: Ja/Nej Har ett eller flera av era anlitade jour- och/eller familjehem påbörjat eller genomfört grundutbildning någon gång <mätperiod>? Svartalternativ: Socialstyrelsens grundutbildning för jour- och familjehem ”Ett hem att växa i” Ja/Nej Annan utbildning, Ja/Nej ange vilken: Beräkning: Ja: har påbörjat eller genomfört grundutbildningen ”Ett hem att växa i” under mätperioden. Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätperiod: 1 januari 2013 – 1 november 2014.

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Systematisk bedömning

Indikatornamn: Användning standardiserade bedömningsmetoder: a) utåtagerande, b) missbruk, c) föräldraförmåga.

Mått: Kommuner och stadsdelar använder sig av standardiserade bedömningsmetoder vid utredning av barn och unga med

a) barn och unga med utåtagerande beteende. b) barn och unga med missbruk eller sociala problem, c) samt föräldraförmåga eller familjeklimat.

Syfte: Det behövs dokumenterad kunskap för att visa på effekter av socialtjänstens insatser för enskilda barn/unga och om insatserna leder till en förbättrad livssituation för de berörda. Det talar för ökad användning av standardiserade bedömningsinstrument som kan användas för att kartlägga och bedöma barnets/den unges situation före respektive efter insats. Det talar också för att ansvariga handläggare i ökad utsträckning bör registrera effekter i betydelsen faktiska omständigheter och/eller bedömningar i kommunernas IT-baserade verksamhetssystem för att underlätta uppföljning och utvärdering inom verksamheten.

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården använda standardiserade bedömningsmetoder för utredning av: a) utåtagerande, b) missbruk, c) föräldraförmåga.

Typ av indikator: Process

Teknisk beskrivning: Indikatorn bygger på följande enkätfrågor:

1a) Använder ni <mätdatum> standardiserade bedömningsmetoder vid utredning av barn och unga med utagerande beteende och/eller annat normbrytande beteende exempelvis, CBCL, Earl, ECBI, Ester, SAVRY, SDQ?

Svarsalternativ: Ja/Nej

1b) Använder ni <mätdatum> standardiserade bedömningsmetoder vid utredning av barn och unga med missbruk och/eller andra sociala problem exempelvis, ADAD, ADDIS, AUDIT/DUDIT?

Svarsalternativ: Ja/Nej

1c) Använder ni <mätdatum> standardiserade bedömningsmetoder vid utredning av föräldraförmåga och/eller familjeklimat exempelvis, FCS, Home?

Svarsalternativ: Ja/Nej

2 a) Ange vilken/vilka standardiserade bedömningsmetoder ni använder vid utredning av barn och unga med utagerande och/eller annat normbrytande beteende: CBCL, Earl, ECBI, Ester, SAVRY, SDQ?

Svarsalternativ: Ja/Nej

2 b) Ange vilken/vilka standardiserade bedömningsmetoder ni använder vid utredning av barn och unga med missbruk och/eller andra sociala problem: ADAD, ADDIS, AUDIT/DUDIT, annan?

Svarsalternativ: Ja/Nej

2 c) Ange vilken/vilka standardiserade bedömningsmetoder ni använder vid utredning av föräldraförmåga och/eller föräldraklimat: FCS, Home?

Svarsalternativ: Ja/Nej

Beräkning: Ja: använder något av de angivna standardiserade bedömningsmetoderna. För svarsalternativ c) har Ja även beräknats för svarsalternativ IAS (Intervju om anknytningsstil).

Nej: använder inte något av de angivna standardiserade bedömningsmetoderna.
 Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

(tom cell) = bortfall	Befolkning s-grupp (1-5)	SKL:s Kommuntyp (1-10)	Kunskapsbaserad verksamhet				
			Familjehemmens kompetensutveckling		Systematisk bedömning		
			Samlad plan för familjehemmens kompetensutveckling	Genomfört grundläggande utbildning till familjehem	Användning standardiserade bedömningsinstrument: Utagerande beteende	Användning standardiserade bedömningsinstrument: Missbruk	Användning standardiserade bedömningsinstrument: Föräldraförmåga
Aneby	1	5	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Eksjö	2	9	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Gislaved	2	7	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej
Gnosjö	1	7					
Habo	1	4	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Jönköping	4	3	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja
Mullsjö	1	5	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Nässjö	2	9	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Sävsjö	1	7	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja
Tranås	2	7	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Vaggeryd	1	7	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja
Vetlanda	2	7	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja
Värnamo	3	7	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Riket			39 %	69 %	26 %	75 %	11 %
Region Jkpg			58 %	67 %	17 %	92 %	50 %

Tabell över område Kunskapsbaserad verksamhet, genomsnittsvärde för Region Jönköpings län och riket.

Manualbaserade insatser i öppenvård

Indikatornamn: Tillhandahåller manualbaserat föräldrastöd i grupp som

a) biståndsbeslutad insats, b) insats utan biståndsbeslut

Mått: Kommuner och stadsdelar tillhandahåller manualbaserat föräldrastöd i grupp både med och utan biståndsbeslut

Syfte: Kunskap från forskningen visar på att det finns en risk för negativa konsekvenser av institutionsvård. [17]. Socialtjänstens arbete med ungdomar med missbruksproblem eller kriminalitet har också genom öppenvård större möjligheter att bygga en arbetsallians med den unges föräldrar och den unges skola genom att han eller hon bor kvar hemma. Öppenvården kan eventuellt på sikt ersätta institutionsvård med samma eller till och med bättre kvalitet och bättre resultat för barnet eller den unge. Ökningen av strukturerade öppenvårdsprogram samt metodutvecklingen inom evidensbaserad praktik förstärker utvecklingen i den riktningen.

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården tillhandahålla manualbaserat föräldrastöd i grupp både med och utan biståndsbeslut.

Typ av indikator: Struktur

Teknisk beskrivning: Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: Tillhandahåller ni manualbaserade föräldrastöd i grupp inom den sociala barn- och ungdomsvården för barn med bråkigt eller normbrytande beteende?

Svarsalternativ: med biståndsbeslut Ja/Nej, utan biståndsbeslut Ja/Nej.

Ange vilken/vilka typer av manualbaserade föräldrastöd i grupp som ni tillhandahåller för barn med bråkigt eller normbrytande beteende: Connect, COPE, De otroliga åren, Föräldrastegen, Komet, Triple P, annat manualbaserat föräldrastöd i grupp? Svarsalternativ: Ja/Nej.

Definitioner: Triple P (Positive Parenting Program) Här avses insatser med och utan biståndsbeslut. Det manualbaserade föräldrastödet kan tillhandahållas i egen eller annan regi.

Beräkning: Ja: a) tillhandahåller manualbaserat föräldrastöd i grupp för barn med bråkigt eller normbrytande beteende som biståndsbeslutad insats och har angett någon av de angivna typerna b) tillhandahåller manualbaserat föräldrastöd i grupp för barn med bråkigt eller normbrytande beteende utan biståndsbeslut och har angett någon av de angivna typerna.

Nej: a) tillhandahåller inte manualbaserat föräldrastöd i grupp för barn med bråkigt eller normbrytande beteende som biståndsbeslutad insats eller har angett någon av de angivna typerna. b) tillhandahåller inte manualbaserat föräldrastöd i grupp för barn med bråkigt eller normbrytande beteende utan biståndsbeslut eller har angett någon av de angivna typerna. Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Manualbaserade insatser i öppenvård

Indikatornamn: Tillhandahåller manualbaserad psykosocial behandling som biståndsbeslutad insats

Mått: Kommuner och stadsdelar tillhandahåller manualbaserad psykosocial behandling som biståndsbeslutad insats.

Syfte: Kunskap från forskningen visar på att det finns en risk för negativa konsekvenser av institutionsvård. Socialtjänstens arbete med ungdomar med missbruksproblem eller kriminalitet har också genom öppenvård större möjligheter att bygga en arbetsallians med den unges föräldrar och den unges skola genom att han eller hon bor kvar hemma. Öppenvården kan eventuellt på sikt ersätta institutionsvård med samma eller till och med bättre kvalitet och bättre resultat för barnet eller den unge. Ökningen av strukturerade öppenvårdsprogram samt metodutvecklingen inom evidensbaserad praktik förstärker utvecklingen i den riktningen. Psykosocial behandling ska endast tillhandahållas som biståndsbeslutad insats då insatser av denna omfattning ska föregås av utredning, bedömning och beslut. Insatsen ska dokumenteras och följas upp enligt socialtjänstlagen.

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården tillhandahålla manualbaserad psykosocial behandling som biståndsbeslutad insats.

Typ av indikator: Struktur

Teknisk beskrivning: Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: Tillhandahåller ni manualbaserad psykosocial behandling inom den sociala barn- och ungdomsvården för ungdomar med antisocialt eller normbrytande beteende?

Svarsalternativ: med biståndsbeslut Ja/Nej, utan biståndsbeslut Ja/Nej

Ange vilken/vilka typer av manualbaserad psykosocial behandling som ni tillhandahåller för ungdomar med antisocialt eller normbrytande beteende?

Svarsalternativ: Ja/Nej, FFT, MST

Definitioner: FFT (funktionell familjeterapi), MST (multisystemisk terapi)

Här avses insatser med biståndsbeslut. Den manualbaserade psykosociala behandlingen kan tillhandahållas i egen eller annan regi.

Beräkning: Ja: Tillhandahåller manualbaserad psykosocial behandling för ungdomar med antisocialt/normbrytande beteende som biståndsbeslutad insats och har angett någon av de angivna typerna. Nej: a) Tillhandahåller inte manualbaserad psykosocial behandling för ungdomar med antisocialt/normbrytande beteende som biståndsbeslutad insats eller har angett någon av de angivna typerna.

Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätdatum: 1 november 2012, 2013 och 2014

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Manualbaserade insatser i öppenvård

Indikatornamn: Tillhandahåller manualbaserade insatser för barn och unga som a) biståndsbeslutad insats, b) insats utan biståndsbeslut

Mått: Kommuner och stadsdelar tillhandahåller manualbaserade insatser till barn och unga i familjer med psykosocial problematik både med och utan biståndsbeslut.

Syfte: Kunskap från forskningen visar på att det finns en risk för negativa konsekvenser av institutionsvård. Socialtjänstens arbete med ungdomar med missbruksproblem eller kriminalitet har också genom öppenvård större möjligheter att bygga en arbetsallians med den unges föräldrar och den unges skola genom att han eller hon bor kvar hemma. Öppenvården kan eventuellt på sikt ersätta institutionsvård med samma eller till och med bättre kvalitet och bättre resultat för barnet eller den unge. Ökningen av strukturerade öppenvårdsprogram samt metodutvecklingen inom evidensbaserad praktik förstärker utvecklingen i den riktningen.

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården tillhandahålla manualbaserade insatser till barn och unga i familjer med psykosocial problematik både med och utan biståndsbeslut.

Typ av indikator: Struktur

Teknisk beskrivning: Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: Tillhandahåller ni manualbaserade insatser inom den sociala barn- och ungdomsvården för barn och unga i familjer med psykosocial problematik?

Svarsalternativ: med biståndsbeslut Ja/Nej, utan biståndsbeslut Ja/Nej Ange vilken/vilka typer av manualbaserade insatser ni tillhandahåller för barn och unga i familjer med psykosocial problematik: Children are people too, Ersta vändpunkten, Rädda Barnens barngrupp, Trappan, annan manualbaserad insats. Svarsalternativ: Ja/Nej Här avses insatser med och utan biståndsbeslut. De manualbaserade insatserna kan tillhandahållas i egen eller annan regi.

Beräkning: Ja: a) tillhandahåller manualbaserat stödgruppsverksamhet för barn och unga i familjer med psykosocial problematik som biståndsbeslutad insats och har angett någon av de angivna typerna. b) tillhandahåller manualbaserat stödgruppsverksamhet för barn och unga i familjer med psykosocial problematik utan biståndsbeslut och har angett någon av de angivna typerna.

Nej: a) tillhandahåller inte manualbaserat stödgruppsverksamhet för barn och unga i familjer med psykosocial problematik som biståndsbeslutad insats och har angett någon av de angivna typerna. b) tillhandahåller inte manualbaserat stödgruppsverksamhet för barn och unga i familjer med psykosocial problematik utan biståndsbeslut och har angett någon av de angivna typerna.

Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket
Mät datum: 1 november 2012, 2013 och 2014

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

(tom cell) = bortfall	Befolkningsgrupp (1-5)	SKL:s Kommuntyp (1-10)	Kunskapsbaserad verksamhet				
			Manualbaserade insatser i öppenvård				
			Tillhandahåller manual-baserat föräldrastöd i grupp som biståndsbeslutad insats	Tillhandahåller manual-baserat föräldrastöd i grupp som service insats	Tillhandahåller manual-baserad psykosocial-behandling som biståndsbeslutad insats	Tillhandahåller manual-baserad stödgrupps-verksamhet som biståndsbeslutad insats	Tillhandahåller manual-baserad stödgrupps-verksamhet som service insats
Aneby	1	5	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Eksjö	2	9	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Gislaved	2	7	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Gnosjö	1	7					
Habo	1	4	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Jönköping	4	3	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Mullsjö	1	5	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Nässjö	2	9	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Sävsjö	1	7	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Tranås	2	7	Ja	Ja	Nej	Ja	Ja
Vaggeryd	1	7	Ja	Nej	Ja	Ja	Nej
Vetlanda	2	7	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Värnamo	3	7	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Riket			43 %	61 %	34 %	62 %	59 %
Region Jkpg			92 %	92 %	58 %	58 %	58 %

Tabell över område Kunskapsbaserad verksamhet, genomsnittsvärde för Region Jönköpings län och riket.

Systematiska uppföljningar för utveckling av insatser

Indikatornamn: Använt resultat från systematiska uppföljningar för verksamhetsutveckling av insatser i: a) öppenvård, b) dygnsvård

Mått: Kommuner och stadsdelar har använt resultat från systematiska uppföljningar för verksamhetsutveckling av insatser: a) öppenvård, b) dygnsvård

Syfte: Att följa upp resultat av insatser i öppenvård och dygnsvård på gruppnivå är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Indikatorn utgår från Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9).

Målvärde: I alla kommuner/stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha använt resultat från systematiska uppföljningar för verksamhetsutveckling av insatser i a) öppenvård, b) dygnsvård

Typ av indikator: Process

Teknisk beskrivning: Indikator bygger på följande enkätfråga: a) Har ni följt upp resultat av era insatser i öppenvård för barn och unga på gruppnivå, någon gång under<mätperiod>? b) Har ni följt upp resultat av era insatser i dygnsvård för barn och unga på gruppnivå, någon gång under<mätperiod>?

Svarsalternativ: Ja/Nej

a) Har ni använt resultatet från uppföljningen för att utveckla verksamheten?

b) Har ni använt resultatet från uppföljningen för att utveckla verksamheten?

Svarsalternativ: Ja/Nej

Definitioner: Med gruppnivå avses aggregerade uppgifter från individdokumentation, individuella för- och eftermätningar eller brukarundersökningar. Med resultat avses exempelvis uppgifter om måluppfyllelse med insatsen för varje enskilt barn.

Beräkning: För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. Ja Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätdatum: 1 november 2011–2012, 1 november 2012- 2013 samt 1 november 2013– 2014.

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Se tabell i kapitel Tillgänglighet,

3.1.4 Tillgänglighet

Tillgänglighet utanför kontorstid

Indikatornamn: Social jourverksamhet

Mått: Antal kommuner med social jourverksamhet

Syfte: Enligt 3 kap. 6 § SoL bör alla kommuner ha en socialjour. För barnets bästa och skydd bör socialjour finnas tillgänglig dygnet runt. Exempelvis är det viktigt att barnet omedelbart får ett professionellt bemötande av socionomutbildad personal som har rutiner för att klara akuta krissituationer i samband med polisingripande vid bråk i barnfamiljer där våld och missbruk uppdagas.

Målvärde: I alla kommuner och stadsdelar ska den sociala barn- och ungdomsvården ha en socialjour med socionomutbildad personal all tid utanför kontorstid året runt.

Typ av indikator: Struktur

Teknisk beskrivning: Indikatorn bygger på följande enkätfråga: Har ni i nuläget jourverksamhet med socionomutbildad personal all tid utanför kontorstid året runt?

Svarsalternativ: Ja/Nej

Har ni i nuläget någon jourverksamhet utanför kontorstid?

Svarsalternativ: Ja/Nej

Vilka tider har ni jourverksamhet utanför kontorstid?

Öppet svarsalternativ

Om ja: Hur bemannas jourverksamheten utanför kontorstid? Ett eller flera svarsalternativ anges. Personal med socionomutbildning, Socialchef, Annan, Om annan ange vem.

Definition: Med jourverksamhet menas att vara beredd på kommande händelseutveckling och där man omedelbart kan nås per telefon, ge råd och stöd, göra en professionell bedömning och där man vid behov kan vara på plats exempelvis hos en familj inom högst 2 timmar.

Beräkning: Ja: har jourverksamhet med socionomutbildad personal all tid utanför kontorstid året runt.

Delvis: har jourverksamhet men med annan bemanning eller annan tid.

Nej: har inte jourverksamhet.

Redovisningsnivå: Stadsdelarna i Stockholm, Göteborg, Malmö kommun samt län och riket. Mätdatum: 1 november 2013 och 2014.

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

"(tom cell) = bortfall	Befolk- nings- grupp (1-5)	SKL:s Kom- muntyp (1-10)	Kunskapsbaserad verksamhet		Tillgänglighet
			Systematisk uppföljning för utveckling av insatser		Tillgänglighet utanför kontorstid
			Använt resultat från systematiska uppföljningar för verksamhetsutveckling av insatser öppenvård	Använt resultat från systematiska uppföljningar för verksamhetsutveckling av insatser i dygnsvård	Social jourverksamhet
Aneby	1	5	Ja	Ja	Nej
Eksjö	2	9	Nej	Nej	Ja
Gislaved	2	7	Nej	Ja	Nej
Gnosjö	1	7			
Habo	1	4	Nej	Nej	Ja
Jönköping	4	3	Ja	Ja	Ja
Mullsjö	1	5	Nej	Ja	Nej
Nässjö	2	9	Ja	Ja	Nej
Sävsjö	1	7	Nej	Ja	Ja
Tranås	2	7	Nej	Nej	Nej
Vaggeryd	1	7	Ja	Ja	Nej
Vetlanda	2	7	Ja	Nej	Nej
Värnamo	3	7	Nej	Ja	Ja
Riket			27 %	20 %	72 %
Region Jkpg			42 %	67 %	42 %

Tabell över område Kunskapsbaserad verksamhet och Tillgänglighet, genomsnittsvärde för Region Jönköpings län och riket.

3.1.5 Resultat placerade barns utbildningsnivå

Resultat placerade barns utbildningsnivå

Indikatorsnamn: Andel barn placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet

Mått: Andel barn placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet

Indikatorsområde: Placerade barns utbildningsnivå

Syfte: Att gå i grundskolan är en grundlagsskyddad rättighet för alla barn i Sverige som har skolplikt enligt 2 kap. 18§. Regeringsformen. Familjehemsplacerade barns skolprestationer är något som går att påverka. Låga eller ofullständiga betyg från årskurs nio var i Social rapport 2010 den starkaste riskfaktorn för framtida psykosociala problem bland barn i dessa grupper och förklarade 40-50 procent av de överrisker för ogynnsam utveckling som placerade barn hade jämfört med andra jämnåriga. Ett misslyckande i gymnasieskolan är en mycket viktig förklaringsfaktor till etableringssvårigheter på arbetsmarknaden. Högst är risken bland dem som aldrig påbörjar gymnasiet

Målvärde: Alla barn placerade hela åk 9 ska ha behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet.

Typ av indikator: Resultat

Teknisk beskrivning: Population: Indikatoren beräknas för data om populationen födda 1988-1996 placerade under hela åk 9. Med det menas sammanhängande placering mellan den 1 juni det år de fyllde 15 år till den 1 juni det år de fyllde 16 år. Personer med ofullständiga personnummer har exkluderats, likaså personer som saknar uppgift om utbildningsresultat och som inte varit folkbokförda i Sverige något av åren de skulle kunnat få slutbetyg i årskurs 9 (vid 16, 17 eller 18 års ålder). Populationen är hämtad från registret över insatser för barn och unga, Socialstyrelsen. Resultatvariabel: Variabeln behörighet till nationellt program i gymnasiet är hämtad från registret över grundskolans slutbetyg. Reglerna för behörighet till gymnasiet har ändrats under mätperioden. Före vårterminen 2010 visar indikatoren då gällande behörighetskrav, vilka var godkända betyg i ämnena engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk. Från och med vårterminen 2010 höjdes kraven till godkända betyg i fler ämnen och olika behörighetskrav för olika program infördes. Från och med vårterminen 2010 visar indikatoren behörighet till något av de nationella programmen. Schablonreducering: För att ta hänsyn till att en del av befolkningen på grund av funktionsnedsättning har svårare att genomföra ordinarie skolgång och att uppgifter från särskolor saknas i utbildningsregistren har antalet som saknar uppgifter om utbildningsresultat justeras ned med en schablon. Schablonen har bestämts utifrån data om en population födda åren 1972-1981 för vilka uppgifter om sjuk- och aktivitetsersättning före 23 års ålder matchats på. Antalet personer födda åren 1988-1996 som saknar uppgifter om slutbetyg från grundskolan har reducerats med 30 procent. Det totala antalet i populationen reduceras med samma antal vilket betyder att justeringen höjer värdena på indikatorerna.

Beräkning: Täljare: Antal födda 1988-1996 placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet. Nämnare: Antal födda 1988-1996 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitetsersättning för 23 års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven. Redovisningsnivå: Kommun, län och riket. Den senaste placerande kommunen har varit styrande för vilken kommun personen räknas till. För de kommuner som bildades efter 1992 har samtliga uppgifter om barnen i dessa kommuner förts till de ursprungliga kommunerna. Det gäller (den ursprungliga kommunen inom parentes); Lekeberg (Örebro), Bollebygd (Borås), Knivsta (Uppsala) och Nykvarn (Södertälje). Mätperiod: Populationen födda 1988-1996 är hämtad från registret över insatser för barn och unga våren 2014. Uppgifter om utbildningsresultat är hämtade från registret över grundskolans slutbetyg (till och med årgång 2012) under våren/sommaren 2014.

Felkällor: De fel som finns i de register som använts kan påverka indikatorernas tillförlitlighet. Det kan vara fel i täckning, mätfel och bortfall. Bedömningen är att brister i rampopulationen inte är någon betydande felkälla. Registret över grundskolans slutbetyg är totalundersökningar som bedöms ha hög täckning och i övrigt hög tillförlitlighet. Uppgifter om särskolor ingår inte i registret över grundskolans slutbetyg. Det kompenseras här genom schablonreduceringen av personer som saknar uppgifter om utbildningsresultat. Fel kan också uppstå i bearbetningen.

Resultat placerade barns utbildningsnivå

Indikatornamn: Andel barn födda i Sverige placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet

Mått: Andel barn födda i Sverige placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet

Indikatorsområde: Placerade barns utbildningsnivå Syfte: Att gå i grundskolan är en grundlagsskyddad rättighet för alla barn i Sverige som har skolplikt enligt 2 kap. 18§. Regeringsformen. Familjehemsplacerade barns skolprestationer är något som går att påverka. Låga eller ofullständiga betyg från årskurs nio var i Social rapport 2010 den starkaste riskfaktorn för framtida psykosociala problem bland barn i dessa grupper och förklarade 40-50 procent av de överrisker för ogynnsam utveckling som placerade barn hade jämfört med andra jämnåriga. Ett misslyckande i gymnasieskolan är en mycket viktig förklaringsfaktor till etableringssvårigheter på arbetsmarknaden. Högst är risken bland dem som aldrig påbörjar gymnasiet.

Målvärde: Alla barn placerade hela åk 9 ska ha behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet.

Typ av indikator: Resultat

Teknisk beskrivning: Population: Indikatorn beräknas för data om populationen födda i Sverige 1988-1996 placerade under hela åk 9. Med det menas sammanhängande placering mellan den 1 juni det år de fyllde 15 år till den 1 juni det

år de fyllde 16 år. Personer med ofullständiga personnummer har exkluderats. likaså personer som saknar uppgift om utbildningsresultat och som inte varit folkbokförda i Sverige något av åren de skulle kunnat få slutbetyg i årskurs 9 (vid 16, 17 eller 18 års ålder). Populationen är hämtad från registret över insatser för barn och unga, Socialstyrelsen. Resultatvariabel: Variabeln behörighet till nationellt program i gymnasiet är hämtad från registret över grundskolans slutbetyg. Reglerna för behörighet till gymnasiet har ändrats under mätperioden. Före vårterminen 2010 visar indikatorn då gällande behörighetskrav, vilka var godkända betyg i ämnena engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk. Från och med vårterminen 2010 höjdes kraven till godkända betyg i fler ämnen och olika behörighetskrav för olika program infördes. Från och med vårterminen 2010 visar indikatorn behörighet till något av de nationella programmen.

Schablonreducering: För att ta hänsyn till att en del av befolkningen på grund av funktionsnedsättning har svårare att genomföra ordinarie skolgång och att uppgifter från särskolor saknas i utbildningsregistren har antalet som saknar uppgifter om utbildningsresultat justeras ned med en schablon. Schablonen har bestämts utifrån data om en population födda åren 1972-1981 för vilka uppgifter om sjuk- och aktivitetsersättning före 23 års ålder matchats på. Antalet personer födda åren 1988-1996 som saknar uppgifter om slutbetyg från grundskolan har reducerats med 30 procent. Det totala antalet i populationen reduceras med samma antal vilket betyder att justeringen höjer värdena på indikatorerna.

Beräkning: Täljare: Antal födda i Sverige 1988-1996 placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet. Nämnare: Antal födda i Sverige 1988-1996 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitetsersättning för 23 års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven.

Redovisningsnivå: Kommun, län och riket. Den senaste placerande kommunen har varit styrande för vilken kommun personen räknas till. För de kommuner som bildades efter 1992 har samtliga uppgifter om barnen i dessa kommuner förts till de ursprungliga kommunerna. Det gäller (den ursprungliga kommunen inom parentes); Lekeberg (Örebro), Bollebygd (Borås), Knivsta (Uppsala) och Nykvarn (Södertälje). Mätperiod: Populationen födda 1988-1996 är hämtad från registret över insatser för barn och unga våren 2014. Uppgifter om utbildningsresultat är hämtade från registret över grundskolans slutbetyg (till och med årgång 2012) under våren/sommaren 2014.

Felkällor: De fel som finns i de register som använts kan påverka indikatorernas tillförlitlighet. Det kan vara fel i täckning, mätfel och bortfall. Bedömningen är att brister i rampopulationen inte är någon betydande felkälla. Registret över grundskolans slutbetyg är totalundersökningar som bedöms ha hög täckning och i övrigt hög tillförlitlighet. Uppgifter om särskolor ingår inte i registret över grundskolans slutbetyg. Det kompenseras här genom schablonreduceringen av personer som saknar uppgifter om utbildningsresultat. Fel kan också uppstå i bearbetningen.

Indikatornamn: Andel barn födda i annat land placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet

Mått: Andel barn födda i annat land placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet

Resultat placerade barns utbildningsnivå

Indikatorsnamn: Placerade barns utbildningsnivå

Syfte: Att gå i grundskolan är en grundlagsskyddad rättighet för alla barn i Sverige som har skolplikt enligt 2 kap. 18§. Regeringsformen. Familjehemsplacerade barns skolprestationer är något som går att påverka. Låga eller fullständiga betyg från årskurs nio var i Social rapport 2010 den starkaste riskfaktorn för framtida psykosociala problem bland barn i dessa grupper och förklarade 40-50 procent av de överrisker för ogynnsam utveckling som placerade barn hade jämfört med andra jämnåriga. Ett misslyckande i gymnasieskolan är en mycket viktig förklaringsfaktor till etableringssvårigheter på arbetsmarknaden. Högst är risken bland dem som aldrig påbörjar gymnasiet. Alla barn placerade hela åk 9 ska ha behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet.

Typ av indikator: Resultat

Teknisk beskrivning: Population: Indikatoren beräknas för data om populationen födda i annat land 1988-1996 placerade under hela åk 9. Med det menas sammanhängande placering mellan den 1 juni det år de fyllde 15 år till den 1 juni det år de fyllde 16 år. Personer med ofullständiga personnummer har exkluderats, liksom personer som saknar uppgift om utbildningsresultat och som inte varit folkbokförda i Sverige något av åren de skulle kunnat få slutbetyg i årskurs 9 (vid 16, 17 eller 18 års ålder). Populationen är hämtad från registret över insatser för barn och unga, Socialstyrelsen. Resultatvariabel: Variabeln behörighet till nationellt program i gymnasiet är hämtad från registret över grundskolans slutbetyg. Reglerna för behörighet till gymnasiet har ändrats under mätperioden. Före vårterminen 2010 visar indikatoren då gällande behörighetskrav, vilka var godkända betyg i ämnena engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk. Från och med vårterminen 2010 höjdes kraven till godkända betyg i fler ämnen och olika behörighetskrav för olika program infördes. Från och med vårterminen 2010 visar indikatoren behörighet till något av de nationella programmen. Schablonreducering: För att ta hänsyn till att en del av befolkningen på grund av funktionsnedsättning har svårare att genomföra ordinarie skolgång och att uppgifter från särskolor saknas i utbildningsregistren har antalet som saknar uppgifter om utbildningsresultat justeras ned med en schablon. Schablonen har bestämts utifrån data om en population födda åren 1972-1981 för vilka uppgifter om sjuk- och aktivitetsersättning före 23 års ålder matchats på. Antalet personer födda åren 1988-1996 som saknar uppgifter om slutbetyg från grundskolan har reducerats med 30 procent. Det totala antalet i

populationen reduceras med samma antal vilket betyder att justeringen höjer värdena på indikatorerna.

Beräkning: Täljare: Antal födda i annat land 1988-1996 placerade hela åk 9 med behörighet att söka till nationellt program i gymnasiet. Nämnare: Antal födda i annat land 1988-1996 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitetsersättning för 23 års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven. Redovisningsnivå: Kommun, län och riket. Den senaste placerande kommunen har varit styrande för vilken kommun personen räknas till. För de kommuner som bildades efter 1992 har samtliga uppgifter om barnen i dessa kommuner förts till de ursprungliga kommunerna. Det gäller (den ursprungliga kommunen inom parentes); Lekeberg (Örebro), Bollebygd (Borås), Knivsta (Uppsala) och Nykvarn (Södertälje). Mätperiod: Populationen födda 1988-1996 är hämtad från registret över insatser för barn och unga våren 2014. Uppgifter om utbildningsresultat är hämtade från registret över grundskolans slutbetyg (till och med årgång 2012) under våren/sommaren 2014.

Felkällor: De fel som finns i de register som använts kan påverka indikatorernas tillförlitlighet. Det kan vara fel i täckning, mätfel och bortfall. Bedömningen är att brister i rampopulationen inte är någon betydande felkälla. Registret över grundskolans slutbetyg är totalundersökningar som bedöms ha hög täckning och i övrigt hög tillförlitlighet. Uppgifter om särskolor ingår inte i registret över grundskolans slutbetyg. Det kompenseras här genom schablonreduceringen av personer som saknar uppgifter om utbildningsresultat. Fel kan också uppstå i bearbetningen.

Resultat placerade barns utbildningsnivå

Indikatorsnamn: Andel barn placerade hela åk 9 som genomfört gymnasiet med grundläggande behörighet till högskola

Mått: Andel barn placerade hela åk 9 som genomfört gymnasiet med grundläggande behörighet till högskola

Indikatorsnamn: Placerade barns utbildningsnivå

Syfte: Att stärka anknytningen till arbetsmarknaden och den unges etablering på arbetsmarknaden är viktiga skyddsfaktorer för att må bra och klara sig väl i livet. Familjehemsplacerade barns skolprestationer är något som går att påverka. Ett misslyckande i gymnasieskolan är en mycket viktig förklaringsfaktor till etableringssvårigheter på arbetsmarknaden. Högst är risken bland dem som aldrig påbörjar gymnasiet. Framgångsrika gymnasiestudier är viktiga för de framtida försörjningsmöjligheterna.

Målvärde: Att alla barn placerade hela åk 9 har genomfört gymnasiet

Typ av indikator: Resultat

Teknisk beskrivning: Population: Indikatoren beräknas för data om populationen födda 1988-1993 placerade under hela åk 9. Med det menas sammanhängande placering mellan den 1 juni det år de fyllde 15 år till den 1 juni det år de fyllde 16 år. Personer med ofullständiga personnummer har exkluderats. likaså personer som saknar uppgift om utbildningsresultat och som inte varit folkbokförda i Sverige något av åren de skulle kunnat få gått ut gymnasiet (vid 19, 20, 21 eller 22 års ålder). Populationen är hämtad från registret över insatser för barn och unga, Socialstyrelsen. Resultatvariabel: Variabeln grundläggande behörighet till högskola är hämtad från registret över avgångna från gymnasieskolan. Reglerna har ändrats under mätperioden. För grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier krävs slutbetyg från nationellt program, specialutformat program eller utbildning vid fristående skolor och lägst betyget godkänt på minst 90 procent (2250 kurspoäng) av de 2500 kurspoäng som krävs för ett fullständigt program. Från och med år 2010 måste slutbetyget omfatta 2500 kurspoäng, vilket betyder att elever med reducerat program inte kan få behörighet. Därutöver krävs lägst betyget godkänt i kurserna svenska A och B (alternativt motsvarande i svenska som andraspråk), matematik A och engelska A.

Schablonreducering: För att ta hänsyn till att en del av befolkningen på grund av funktionsnedsättning har svårare att genomföra ordinarie skolgång och att uppgifter från särskolor saknas i utbildningsregistren har antalet som saknar uppgifter utbildningsresultat justerats ned med en schablon. Schablonen har bestämts utifrån data om en population födda åren 1972-1981 för vilka uppgifter om sjuk- och aktivitetsersättning före 23 års ålder matchats på. Antalet personer födda åren 1988-1996 som saknar uppgifter om slutbetyg från grundskolan har reducerats med 30 procent. Antalet personer födda åren 1988-1993 som saknar uppgifter om resultat från gymnasieskolan har reducerats med motsvarande antal i förhållande till skillnaden mellan antalet födda 1988-1996 och antalet födda 1988-1993 i populationen. Det totala antalet i populationen reduceras med samma antal vilket betyder att justeringen höjer värdena på indikatorerna.

Beräkning: Täljare: Antal födda 1988-1993 placerade hela åk 9 med grundläggande behörighet högskola. Nämnare: Antal födda 1988-1993 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitetsersättning för 23 års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven. Redovisningsnivå: Kommun, län och riket. Den senaste placerande kommunen har varit styrande för vilken kommun personen räknas till. För de kommuner som bildades efter 1992 har samtliga uppgifter om barnen i dessa kommuner förts till de ursprungliga kommunerna. Det gäller (den ursprungliga kommunen inom parentes); Lekeberg (Örebro), Bollebygd (Borås), Knivsta (Uppsala) och Nykvarn (Södertälje). Mätperiod: Populationen födda 1988-1993 är hämtad från registret över insatser för barn och unga våren 2014. Uppgifter om

utbildningsresultat är hämtade från registret över grundskolans slutbetyg (till och med årgång 2012) under våren/sommaren 2014.

Felkällor: De fel som finns i de register som använts kan påverka indikatorernas tillförlitlighet. Det kan vara fel i täckning, mätfel och bortfall. Bedömningen är att brister i rampopulationen inte är någon betydande felkälla. Registret över avgångna från gymnasieskolan är totalundersökningar som bedöms ha hög täckning och i övrigt hög tillförlitlighet. Uppgifter om särskolor ingår inte i registret över avgångna från gymnasieskolan. Det kompenseras här genom schablonreduceringen av personer som saknar uppgifter om utbildningsresultat. Fel kan också uppstå i bearbetningen.

Resultat placerade barns utbildningsnivå

Indikatornamn: Andel barn födda i Sverige placerade hela åk 9 som genomfört gymnasiet med grundläggande behörighet till högskola

Mått: Andel barn födda i Sverige placerade hela åk 9 som genomfört gymnasiet med grundläggande behörighet till högskola

Indikatorsområde: Placerade barns utbildningsnivå

Syfte: Att stärka anknytningen till arbetsmarknaden och den unges etablering på arbetsmarknaden är viktiga skyddsfaktorer för att må bra och klara sig väl i livet. Familjehemsplacerade barns skolprestationer är något som går att påverka. Ett misslyckande i gymnasieskolan är en mycket viktig förklaringsfaktor till etableringssvårigheter på arbetsmarknaden. Högst är risken bland dem som aldrig påbörjar gymnasiet. Framgångsrika gymnasiestudier är viktiga för de framtida försörjningsmöjligheterna. Att alla barn placerade hela åk 9 har genomfört gymnasiet.

Typ av indikator: Resultat

Teknisk beskrivning: Population: Indikatorn beräknas för data om populationen födda i Sverige 1988-1993 placerade under hela åk 9. Med det menas sammanhängande placering mellan den 1 juni det år de fyllde 15 år till den 1 juni det år de fyllde 16 år. Personer med ofullständiga personnummer har exkluderats, liksom personer som saknar uppgift om utbildningsresultat och som inte varit folkbokförda i Sverige något av åren de skulle kunnat få gått ut gymnasiet (vid 19, 20, 21 eller 22 års ålder). Populationen är hämtad från registret över insatser för barn och unga, Socialstyrelsen. Resultatvariabel: Variabeln grundläggande behörighet till högskola är hämtad från registret över avgångna från gymnasieskolan. Reglerna har ändrats under mätperioden. För grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier krävs slutbetyg från nationellt program, specialutformat program eller utbildning vid fristående skolor och lägst betyget godkänt på minst 90 procent (2250 kurspoäng) av de 2500 kurspoäng som krävs för ett fullständigt program. Från och med år 2010 måste slutbetyget omfatta 2500 kurspoäng, vilket betyder att elever med reducerat program inte kan få behörighet. Därutöver krävs lägst betyget godkänt

i kurserna svenska A och B (alternativt motsvarande i svenska som andraspråk), matematik A och engelska A.

Schablonreducering: För att ta hänsyn till att en del av befolkningen på grund av funktionsnedsättning har svårare att genomföra ordinarie skolgång och att uppgifter från särskolor saknas i utbildningsregistren har antalet som saknar uppgifter utbildningsresultat justerats ned med en schablon. Schablonen har bestämts utifrån data om en population födda åren 1972-1981 för vilka uppgifter om sjuk- och aktivitetsersättning före 23 års ålder matchats på. Antalet personer födda åren 1988-1996 som saknar uppgifter om slutbetyg från grundskolan har reducerats med 30 procent. Antalet personer födda åren 1988-1993 som saknar uppgifter om resultat från gymnasieskolan har reducerats med motsvarande antal i förhållande till skillnaden mellan antalet födda 1988-1996 och antalet födda 1988-1993 i populationen. Det totala antalet i populationen reduceras med samma antal vilket betyder att justeringen höjer värdena på indikatorerna.

Beräkning: Täljare: Antal födda i Sverige 1988-1993 placerade hela åk 9 med grundläggande behörighet högskola. Nämnare: Antal födda i Sverige 1988-1993 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitetsersättning för 23 års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven.

Redovisningsnivå: Kommun, län och riket. Den senaste placerade kommunen har varit styrande för vilken kommun personen räknas till. För de kommuner som bildades efter 1992 har samtliga uppgifter om barnen i dessa kommuner förts till de ursprungliga kommunerna. Det gäller (den ursprungliga kommunen inom parentes); Lekeberg (Örebro), Bollebygd (Borås), Knivsta (Uppsala) och Nykvarn (Södertälje). **Mätperiod:** Populationen födda 1988-1993 är hämtad från registret över insatser för barn och unga våren 2014. Uppgifter om utbildningsresultat är hämtade från registret över grundskolans slutbetyg (till och med årgång 2012) under våren/sommaren 2014.

Felkällor: De fel som finns i de register som använts kan påverka indikatorernas tillförlitlighet. Det kan vara fel i täckning, mätfel och bortfall. Bedömningen är att brister i rampopulationen inte är någon betydande felkälla. Registret över avgångna från gymnasieskolan är totalundersökningar som bedöms ha hög täckning och i övrigt hög tillförlitlighet. Uppgifter om särskolor ingår inte i registret över avgångna från gymnasieskolan. Det kompenseras här genom schablonreduceringen av personer som saknar uppgifter om utbildningsresultat. Fel kan också uppstå i bearbetningen.

Resultat placerade barns utbildningsnivå

Indikatornamn: Andel barn födda i annat land placerade hela åk 9 som genomfört gymnasiet med grundläggande behörighet till högskola

Mått: Andel barn födda i annat land placerade hela åk 9 som genomfört gymnasiet med grundläggande behörighet till högskola.

Indikatorområde: Placerade barns utbildningsnivå

Syfte: Att stärka anknytningen till arbetsmarknaden och den unges etablering på arbetsmarknaden är viktiga skyddsfaktorer för att må bra och klara sig väl i livet. Familjehemsplacerade barns skolprestationer är något som går att påverka. Ett misslyckande i gymnasieskolan är en mycket viktig förklaringsfaktor till etableringssvårigheter på arbetsmarknaden. Högst är risken bland dem som aldrig påbörjar gymnasiet. Framgångsrika gymnasiestudier är viktiga för de framtida försörjningsmöjligheterna.

Målvärde: Att alla barn placerade hela åk 9 har genomfört gymnasiet

Typ av indikator: Resultat

Teknisk beskrivning: Population: Indikatoren beräknas för data om populationen födda i annat land 1988-1993 placerade under hela åk 9. Med det menas sammanhängande placering mellan den 1 juni det år de fyllde 15 år till den 1 juni det år de fyllde 16 år. Personer med ofullständiga personnummer har exkluderats. Likaså personer som saknar uppgift om utbildningsresultat och som inte varit folkbokförda i Sverige något av åren de skulle kunna ha gått ut gymnasiet (vid 19, 20, 21 eller 22 års ålder). Populationen är hämtad från registret över insatser för barn och unga, Socialstyrelsen. Resultatvariabel: Variabeln grundläggande behörighet till högskola är hämtad från registret över avgångna från gymnasieskolan. Reglerna har ändrats under mätperioden. För grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier krävs slutbetyg från nationellt program, specialutformat program eller utbildning vid fristående skolor och lägst betyget godkänt på minst 90 procent (2250 kurspoäng) av de 2500 kurspoäng som krävs för ett fullständigt program. Från och med år 2010 måste slutbetyget omfatta 2500 kurspoäng, vilket betyder att elever med reducerat program inte kan få behörighet. Därutöver krävs lägst betyget godkänt i kurserna svenska A och B (alternativt motsvarande i svenska som andraspråk), matematik A och engelska A.

Schablonreducering: För att ta hänsyn till att en del av befolkningen på grund av funktionsnedsättning har svårare att genomföra ordinarie skolgång och att uppgifter från särskolor saknas i utbildningsregistren har antalet som saknar uppgifter utbildningsresultat justerats ned med en schablon. Schablonen har bestämts utifrån data om en population födda åren 1972-1981 för vilka uppgifter om sjuk- och aktivitetsersättning före 23 års ålder matchats på. Antalet personer födda åren 1988-1996 som saknar uppgifter om slutbetyg från grundskolan har reducerats med 30 procent. Antalet personer födda åren 1988-1993 som saknar uppgifter om resultat från gymnasieskolan har reducerats med motsvarande antal i förhållande till skillnaden mellan antalet födda 1988-1996 och antalet födda 1988-1993 i populationen. Det totala antalet i populationen reduceras med samma antal vilket betyder att justeringen höjer värdena på indikatorerna.

Beräkning: Täljare: Antal födda i annat land 1988-1993 placerade hela åk 9 med grundläggande behörighet högskola. Nämnare: Antal födda i annat land 1988-1993 placerade hela åk 9 (reducerad med schablon för sjuk- och aktivitetsersättning för 23

års ålder). De personer som saknar uppgift om utbildningsresultat ingår i nämnaren och förutsätts inte uppfyllt kraven. Redovisningsnivå: Kommun, län och riket. Den senaste placerande kommunen har varit styrande för vilken kommun personen räknas till. För de kommuner som bildades efter 1992 har samtliga uppgifter om barnen i dessa kommuner förts till de ursprungliga kommunerna. Det gäller (den ursprungliga kommunen inom parentes); Lekeberg (Örebro), Bollebygd (Borås), Knivsta (Uppsala) och Nykvarn (Södertälje). Mätperiod: Populationen födda 1988-1993 är hämtad från registret över insatser för barn och unga våren 2014. Uppgifter om utbildningsresultat är hämtade från registret över grundskolans slutbetyg (till och med årgång 2012) under våren/sommaren 2014.

Felkällor: De fel som finns i de register som använts kan påverka indikatorernas tillförlitlighet. Det kan vara fel i täckning, mätfel och bortfall. Bedömningen är att brister i rampopulationen inte är någon betydande felkälla. Registret över avgångna från gymnasieskolan är totalundersökningar som bedöms ha hög täckning och i övrigt hög tillförlitlighet. Uppgifter om särskolor ingår inte i registret över avgångna från gymnasieskolan. Det kompenseras här genom schablonreduceringen av personer som saknar uppgifter om utbildningsresultat. Fel kan också uppstå i bearbetningen

"x"= sekretess (1-3 personer) eller kvot med stor statistisk osäkerhet pga. små tal (färre än 20) "-."= 0 personer	Befolkningsgrupp (1-5)	SKL:s Kommuntyp (1-10)	Andel med behörighet till nationellt program på gymnasiet			Andel som genomfört gymnasiet och har grundläggande behörighet till högskola		
			Placerade hela åk 9, födda 1988-1996	Placerade hela åk 9, födda i Sverige 1988-1996	Placerade hela åk 9, födda i annat land 1988-1996	Placerade hela åk 9, födda 1988-1993	Placerade hela åk 9, födda i Sverige 1988-1993	Placerade hela åk 9, födda i annat land 1988-1993
Aneby	1	5	x	x	x	x	x	x
Gnosjö	1	7	x	x	x	x	x	x
Mullsjö	1	5	x	x	x	x	x	x
Habo	1	4	x	x	x	x	x	x
Gislaved	2	7	x	x	x	x	x	x
Vaggeryd	1	7	x	x	x	x	x	x
Jönköping	4	3	56 %	54 %	x	30 %	30 %	x
Nässjö	2	9	41 %	45 %	x	27 %	x	x
Värnamo	3	7	47 %	53 %	x	26 %	x	x
Sävsjö	1	7	x	x	x	x	x	x
Vetlanda	2	7	x	x	x	x	x	x
Eksjö	2	9	x	x	x	x	x	x
Tranås	2	7	x	x	x	x	x	x
Riket			55 %	57 %	39 %	28 %	28 %	25 %
Jönköpings län			52 %	52 %	49 %	31 %	31 %	x

Tabell över resultat över placerade barns utbildningsnivå.

3.1.6 Bakgrundsmått

Andel barn 0-20 år i befolkningen

Mått: Andel barn 0–20 år i befolkningen

Syfte: Andelen barn 0–20 år i befolkningen är en aspekt som kommunerna kan ha nytta av när de ska jämföra sig med andra kommuner för den sociala barn- och ungdomsvården.

Teknisk beskrivning: Bakgrundsmåttet bygger på följande: Andel barn 0–20 år i befolkningen <mätdatum>. Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätdatum: 31 december 2013

Datakällor: Befolkningsstatistiken SCB

Barn- och ungdomsvård av kommunens kostnad

Mått: Andel kostnad för barn- och ungdomsvård av kommunens totala kostnad (exklusive affärsverksamhet)

Syfte: Kostnadsmåttet visar hur stor andel av kommunens kostnader som används för barn- och ungdomsvård. En hög kostnadsandel kan bero på att kommunen har en hög andel barn och unga men det kan också finnas andra orsaker till en hög kostnadsandel, t.ex. att kommunen har andra förutsättningar eller annan ambitionsnivå.

Teknisk beskrivning: Bakgrundsmåttet bygger på följande: Täljare: Kostnad (bruttokostnad - interna intäkter - försäljning av verksamhet) för insatser till barn och unga 0–20 år, 2012

Nämnare: Total kostnad (bruttokostnad - interna intäkter - försäljning av verksamhet) för kommunen exklusive affärs- verksamhet 2012

Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätperiod: 2012

Datakällor: Kommunernas räkenskapssammandrag (RS), SCB

Andel ekonomiskt utsatta barn 0-19 år

Mått: Andel barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd.

Syfte: Att växa upp i en ekonomiskt utsatt familj och inte ha samma förutsättningar som andra barn kan vara svårt för ett barn. Om barnet exempelvis inte ha tillgång till en dator hemma kan det göra det svårare att klara av skolarbetet. Att avsluta ett treårigt gymnasium är i sin tur en viktig förutsättning för att komma in på arbetsmarknaden och få ett gott vuxenliv. Det finns också ett samband mellan föräldrarnas och barnens inkomst som vuxna. Sannolikheten att hamna i de lägre inkomstskikten är större ju lägre inkomster föräldrarna hade när man växte upp.

Teknisk beskrivning: Täljare: Antal barn som ingår i hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd under året.

Nämnare: Totalt antal barn i kommuner och stadsdelar

Definition av långvarigt: Bistånd 10-12 månader under året. Definition av barn: Med barn avser varje människa under 18 år.

Datakällor: Socialstyrelsens register för ekonomiskt bistånd 2013, Registret över totalbefolkningen (RTB) uppdateringsår 2013.

Felkällor: I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bland annat bero på bortfall, fel i inrapporteringen samt på databearbetningen.

Andel barn i familjehemsvård

Mått: Andel barn och unga med familjehemsvård av heldygnsomsorg för barn och unga.

Syfte: Vård i familjehem är idag den dominerande vårdformen för barn- och ungdom som behöver vård utanför det egna hemmet. Som regel ska denna vårdform prövas före vård i institution i de fall barn och ungdomar behöver beredas vård utanför det egna hemmet. Att vård i familjehem i flertalet fall anses överlägsen vård i institution beror på den nära anknytningen till vuxna föräldraersättare och den känslomässiga relationen som uppstår mellan dem och barnet. Detta är oftast en förutsättning för barnets utveckling till en trygg, harmonisk och välfungerande människa. Vård av barn och unga som inte längre kan bo i sina egna hem bör därför ges på ett sådant sätt att förhållandena för barnet så lite som möjligt avviker från den unges normala förhållanden.

Teknisk beskrivning: Bakgrundsmåttet bygger på följande: Täljare: Antal barn och unga 0–20 år med familjehemsvård, 1 november 2013

Nämnare: Antal barn och unga 0–20 år placerade i heldygnsomsorg, 1 november 2013. Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommun, län och riket. Mätdatum: 1 november 2013

Datakällor: Registret över insatser för barn och unga, Socialstyrelsen

"x"= sekretess (1-3 personer) "y"= kvot med stor statistisk osäkerhet pga. små tal (färre än 20) " "(tom cell) = bortfall	Befolkningsgrupp (1-5)	SKL:s Kommuntyp (1-10)	Bakgrundsmått			
			Andel 0-20 år i befolkningen (31 dec 2013)	Antal barn i befolkningen (31 dec 2013) per handläggare (årsarbetare)	Barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd (2013)	Andel familjehems-vård (1 nov 2013)
Aneby	1	5	23 %	302	3,5 %	29 %
Eksjö	2	9	22 %	587	1,3 %	52 %
Gislaved	2	7	25 %	452	3,6 %	54 %
Gnosjö	1	7	26 %		2,9 %	83 %
Habo	1	4	30 %	609	0,9 %	y
Jönköping	4	3	25 %	336	2,5 %	69 %
Mullsjö	1	5	26 %	370	0,8 %	y
Nässjö	2	9	25 %	445	6,0 %	70 %
Sävsjö	1	7	25 %	558	3,9 %	81 %
Tranås	2	7	24 %	368	3,5 %	55 %
Vaggeryd	1	7	26 %	501	2,2 %	y
Vetlanda	2	7	24 %	328	2,7 %	67 %
Värnamo	3	7	24 %	409	1,8 %	64 %
Riket			24 %	436	2,8 %	60 %
Region Jkpg			25 %	386	2,8 %	63 %

Tabell över område Bakgrundsmått, genomsnittsvärde för Region Jönköpings län och riket.

Referenser

Öppna jämförelser 2015 Social barn- och ungdomsvård, Guide för att tolka resultaten. Socialstyrelsen.

Metodbeskrivningen kan hämtas via nedanstående länk:

<http://www.socialstyrelsen.se/oppnajokforelser/barnochunga>